

Antradienis, Gruodžio 11, 1945 TEL. SOUTH Boston 2680

ANTRADIENIS (Tuesday) GRUODIS (December), 11 D., 1945 M.

TEL. SOUTH Boston 2680

FIVE CENTS

Senatoriaus Walsh Kalba

Boston (LAIC) — Senatoriaus Walsh iš Massachusetts (dem.) per lapkričio 11 d. parengimą Bostone pareiškė, kad Jung. Tautų Carterio vykdymas turi būt sustabdytas iki Did. Britanija, Sovietų Rusija ir Amerika nesutaris visais pagrindiniais klausimais.

Prie pagrindinių klausimų senatorius priskiria ir Lietuvos neteisėtą užgrobigumą.

Amerikiečiai Cenzūroja Lietuvos Tremtinių Laikraščius

Brooklyno lietuvių pasidavėlių komuniacijų laikraštis "L." rašo:

"Pateko į mano rankas keletas kopijų lietuviškų pabėgėlių Vokietijoje leidžiamų laikraštukų. Kol kas jie leidžiami griežtoje amerikiečių cenzūroje: kiekvienas straipsnelis turi būti išverstas į anglų kalbą cenzoriui patikrinti. "Dėl to laikraštukuose tiesioginiai nebūna pabrėžiami prieš Tarybų Lietuvą neigiami rusų tautą".

Lietuviški pasidavėliai, kurie be cenzūros negali nei žodžio pasakyti ir parašyti, džiaugiasi, kad Amerikos karininkai cenzūroja lietuvių tremtinių laikraščius — neleidžia jiems nei žodžio parašyti apie pavergtą Lietuvą, Lietuvos žmonių žudymą ir tremimą.

Mums, laisvoje Amerikoje gyvenantiems lietuviams, yra labai skaudus dalykas, kad mūsų krašto karo cenzoriai, kurie gali būti neturi nei mažiausio supratimo kas dedasi pavergtoje Lietuvoje, neleidžia pasakyti teisybės žodį apie žiaurios Lietuvos pavergėjus.

Mes turime reikalauti, kad mūsų krašto vyriausybė tokius karo cenzorius sudraustu arba atšauktų, nes jie nesilaiko Amerikos principų. Lietuvos tremtiniai, kaip ir kiti, bėgo nuo tiranų žiaurios vergijos. Karas taip pat buvo vedamas, kad panaikinti tiranų žiaurią vergiją ir išlaisvintiems žmonėms duoti religijos, spaudos, ir susirinkimų laisvę. Be to, Atlanto Carteris ir kiti čarteriai užtikrina visoms tautom laisvą apsisprendimą kaip jos nori gyventi ir valdyti. Jeigu Rusija nesilaiko Atlanto Carterio, tai ar ir Amerika turi jį paneigti? Kaip tik priešingai. Amerikos vyriausybė turi reikalauti, kad ir Rusija duotų laisvę

Nužudė Raudonojo Kryžiaus Moterį Sumatroj

Batavia, Java, gr. 10 — Indoneziečių žiaurumas pasireiškė Sumatroj, kur jie nužudė Britų Raudonojo Kryžiaus darbininkę moterį ir Armijos majorą.

Sakoma, kad visi įtariamai nužudyme moters ir armijos majoro yra areštuoti ir keletas jų sušaudyta.

Indosiečių sukilimai plečiasi. Olandijos karo jėgoms malšinti sukilėjus gelbsti Britanija.

Vėl Pasikartojo Riaušės Argentinoje

Buenos Aires, Argentina — Taip vadinama Demokratinė Sąjunga suruošė demonstraciją gatvėse. Sąjungiečiai smarkiai puolė dabartinę vyriausybę ir kandidatą į prezidentus Peron.

Kilo riaušės, kuriose keturi žmonės užmušti ir 40 sužeista. Policija riaušėninkus numalšino.

LAIC'O Pranešimus Persispausdina Lietuviai Europoj

New York (LAIC) — Beskaitant benamių lietuvių Europoje leidžiamuosius laikraščius, tenka nemažai matyti jų perspausdintų Lietuvos Amerikiečių Informacijų Centro žinių.

Dutra Būsiąs Brazilijos Prezidentu

Rio de Janeiro, Brazilija — Nors dar galutinai nėra žinomi Brazilijos prezidento rinkimo daviniai, bet iš to kas jau žinoma, atrodo, kad Brazilijos prezidentu bus išrinktas gen. Gasper Dutra.

Rusija Nori Išvežti Sergančius Pabaltijo Pabėgėjus

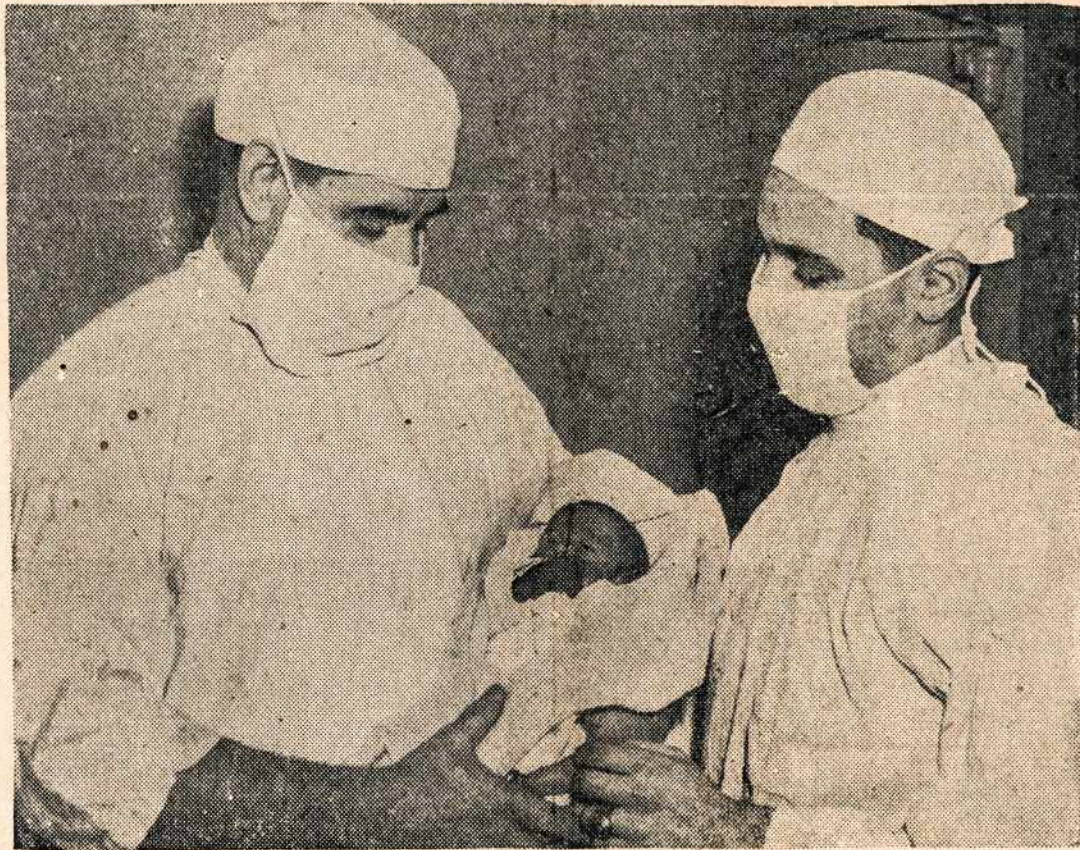
Stockholm, Švedija, gr. 10 — Sovietų Rusija pasiuntė ligoninį laivą Belostrov į Švedijos uostą Trelleborg išvežimui vokiečių ir Pabaltijo karininkų pabėgėlių, kurie dabar randasi ligoninėse.

Kaip žinoma, Pabaltijo pabėgėliai, sužinoję apie pavergtom tautom, ypač toms, kurios prieš karą buvo laisvos ir nepriklausomos.

Gasperi Sudarė Koalicinį Kabineta Italijai

Roma, Italija, gr. 10 — Po penkiolikos dienų Italijos valdžios krizę praėjo, kaip praneša Alcide Gasperi, krikščionių demokratų vadas, kuriam buvo pavesta sudaryti naują ministrų kabinetą.

Šiandien premieras Alcide Gasperi įteikė ministrų kabineto sąstatą, kuris susideda iš šešių partijų.

GIMĖ, MOTINAI MIRUS. — Dvidešimt minučių po to, kai Mrs. Mary Zaccaria, Philadelphia ligoninėje širdies liga mirė, buvo iš jos iščios operacijos būdu išimtas kūdikis. Doktorai studijuoja naujagimį.

GEN. PATTON PAVOJINGAI SUŽEISTAS VOKIETIJOJE

Frankfort On The Main, Vokietija, gr. 10 — Gen. George S. Patton automobilis susimušė su Armijos dviejų tonų ir puse sunkvežimiu. Gen. Patton buvo pavojingai sužeistas.

Iš Armijos centro praneša, kad gen. Patton kenčia dėl nugarkaulio sužeidimo ir kad jo padėtis buvo pavojinga.

Anglijos Valdžios Opozicija Nenori Paskolos Jung. Valstybėse

Londonas, gr. 10 — Kaip žinoma, Anglijos buvęs premieras Churchill kaltindamas darbiečių valdžią dėl negavimo paskolos iš Jung. Valstybių, o dabar, kada toji valdžia gauna paskolą, tai konservatorių partijos

nariai priešinosi tokios paskolos gavimui.

Remia Eisenhowerį Prezidentus

Washington, D. C., gr. 10 — Sen. Capper iš Kansas siūlo gen. Dwight D. Eisenhower iš Kansas respublikonų partijos kandidatū į prezidentus 1948 m.

Bolševikai Pradėjo Studentų Karinį Apmokymą

New York (LAIC) — 'Izvestija' Nr. 222 praneša, kad Rusijos švietimo komisarijatas išleido įsakymą sustiprinti studentų karinį paruošimą. Aukštųjų mokyklų rektoriams ir vedėjams įsakyta pakviesti specialistus ir rūpestingai praveisti karinį apmokymą. Suprantama, kad Rusijai kaskart aiškiau kryptant į carų imperialistinę politiką, svarbu turėti žymesnę karinę jėgą.

APIE VEŽAMUS IŠ VOKIETIJOS Į RUSIJĄ ŽMONES

New York (LAIC) — "Pravda" Nr. 237 praneša, kad repatriacijos reikalus tvarkyti pavesta raudonosios armijos kariams, kurių šiam reikalui paskirta daugiau kaip 10,000. Per metus sovietai iš Vokietijos atsiėmė 5,236,130 žmonių. "Pravda" rašo, kad daug tūkstančių ir Baltijos kraštų žmonių iš Vokietijos parsigabenta. Jų 27,000 dirbą pramonėje, o 30,000 — žemės ūkyje. Kiek iš jų išvežta į tolimus sovietų kraštus, "Pravda" nerašo, tačiau, iš kitų šaltinių žinome, kad tokių procentas labai didelis.

Tie repatriuojami baltai išalkę, stokoja drabužių, bet bolševikai jiems pirmon eilėn bruka propagavietų rojuje.

Susizavėjo Leidiniu Apie Roosevelto Ainį

New York (LAIC) — Šiomis dienomis gauti atsiliepimai apie LAIC leidinį, Ghillebert de Lannoy in Medieval Lithuania iš Švedijos ir New Yorko.

Ignas Šeinius iš Stockholmo vertėjui rašo: "Labai dėkui už pluoštą informacijų leidinių, o ypatinai Ghillebert de Lannoy. Esi naudingą darbą labai gražiai atlikęs. Pakartojau prašymą atsiųsti tos knygos daugiau. Švedijos mokslo įstaigoms ir istorijos žurnalams aprūpinti."

Rašytojas ir žurnalistas Roger Simons, neseniai grįžęs iš Švedijos, rašo — "I am still reading Ghillebert de Lannoy and with great entertainment. In fact, I am becoming increasingly interested in Lithuanian history. If Mr. Jurgela doesn't publish his Lithuanian History soon, I may scoop him and come out with my own history of Lithuania..."

Visas pasaulis priklauso Dievui, bet Jis jį išnuojuoja tik drašuliams.

Trijų Didžiųjų Užsienių Ministrų Sueiga Maskvoje

Prancūzija Ir Vėl Aplenka

Washington, D. C., gr. 10 Philippinuose, nuteistas J. V. valstybės departamentas praneša, kad valstybės sekretorius Byrnes, Anglijos užsienių sekretorius Bevin vyks į Maskvą, kur dalyvaus Rusijos užsienių komisariui Molotovui turės pasitarimą svarbiais klausimais gruodžio 15 d.

Jung. Valstybių valstybės sekretorius James F. Byrnes išvyks lėktuvu į Europą trečiadienį.

Sakoma, kad Maskvoje bus pasitarimas apie atominės bombos kontrolę ir kitus svarbius politinius reikalus. Galimas dalykas, kad tai bus atnaujinimas nutrukusių pasitarimų Londone.

Prancūzija ir dabar nepakviesta į pasitarimus Maskvoje.

Yamashita Nuteistas Mirties Bausme Už Kriminalinius Nusikaltimus

Manila, gr. 10 — Gen. Tomoyuki Yamashita, buvęs Japonijos komandierius

Irano Valdžia Sudarė Tarybą Tyrinėjimui Sukilimo

Teheran, Iranas (Persija), gr. 10 — Irano valdžia sudarė iš penkių įžymių vadų tarybą tyrinėjimui sukilimo priežasčių rusų okupuotoje Azerbaidžan provincijoje.

Irano kairieji daro spaudimą, kad Irano valdžia darytų tiesioginius pasitarimus su sovietų Rusija. Kaip žinoma, buvo žinių, kad Rusija gelbsti Irano "demokratams" sukilėliams. Rusija reikalauja perorganizuoti Irano valdžią. Ji nori, kad susidarytų toki valdžia, kuri nuolanki sovietams. Irano valdžia nenori karo, tačiau ji nenori ir prarasti nepriklausomybės.

DĖL DARBO BILIAUS GALI KILTI DAUG GINČŲ

Washington, D. C., gr. 10 — Kongreso nariai, kurie remia Prezidento Truman planą streikų klausimu, būtent, kad didesniuosis ginčus darbininkų su darbdaviais turėtų spręsti Prezidento paskirta taryba, pramato, kad dėl to biliaus kils daug ginčų.

Kaip žinoma, visi darbininkų vadai priešinosi tokiam biliui, kuris suvaržytų streikus. Taipgi yra įnešta ir daugiau bilių darbo klausimais. Todėl labai abejojama, kad bilius pagal Prezidento Truman planą bus priimtas, ir jeigu būtų priimtas, tai negreičiau kaip po Kalėdų.

Prancūzija Nepriims Maskvos Nutarimų

Paryžius, gr. 10 — Kaip žinoma, Prancūzija nepakviesta į Jung. Valstybių,

Tik Jugoslavijos Partizanai Naudojasi UNRRA Pašalpomis

New York, gr. 10 — "Christian Science Monitor" korespondentas R. H. Markham sako, kad Jugoslavijon pasiūstas UNRRA prekes pardavinėja Triesto juodojoj rinkoj. Jis sako, kad UNRRA teikiama pašalpa naudojasi tik Tito partizanai. Kiti jugoslavai tos pašalpos negauna.

JAPONIJAI ĮSAKĖ PRAVESTI ŽEMĖS REFORMĄ

Tokio, gr. 10 — Vyriausybės Alijantų centras įsakė Japonijos valdžiai praveisti žemės reformą. Šis yra vienas iš daugelio gen. MacArthur įsakymų, pagal kurį japonai turi pakeisti žemės sistemą.

Japonijos valdžia turi paskirti žemę kitiems, kurios savininkai yra prasišalinę; turi duoti progą pirkti žemę nuo savininkų, kurie jos neišdirba, priešnamiausiomis sąlygomis; turi duoti progą pirkti žemę reformai ir išmokyti už ją kasmet dalimis atsizūrint į pajamas, ir taipgi turi pagelbėti ūkininkams paskolomis, kad galėtų išgyventi pagal naują žemės reformą. Japonijos valdžia turi padaryti žemės reformą iki kovo 15 d., 1946 m.

Lietuvos Pranciškonai Rūpinasi Lietuvos Tremtinius

Lietuvos Pranciškonai, dar prieš karą pasiūstę Italijos studijuoti, šiemet baigę mokslus, iššventinę kunigus ir negalėdami grįžti į Lietuvą, dabar visą savo laiką pašvenčia besirūpindami lietuviais tremtiniais, kurių Italijoje esama apie 3000.

Tėv. Bernardinas Grauslys, kuris yra baigęs Pranciškonų Šv. Antano Universitetą Romoje ir paskutinius metus gilino savo studijas Milano Švenč. Jėzaus Širdies Universitete, dabar su didžiausiu uolumu lanko visus belaisvių lagerius Šiaurinėje Italijoje ir aptarnauja lietuvių dvasinius ir materialinius reikalus. Tėv. Petras Baniūnas, gyvenęs netoli Milano, Monzos mieste savo tiesioginėje žinioje turi apie 30 vyrų, kuriuos jis globoja.

Šiaurinėje Italijoje lietuvių gyvena jau nuo pernai rudens. Pirm. negu juos pasiekė Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo pašalpa, Tėv. Bernardinas, Tėv. Petras kartu su Dr. Agota Sidlauskaite apsaugo ten esančius lietuvius nuo bado ir kitų nelaimių.

Tėv. Leonardas Andrius nesenai lankėsi Pietinėje Italijoje ieškodamas įvairiuose lageriuose lietuvių ir jiems padėdamas.

Taip pat ir kiti tėvai esą Romoje lanko lietuvius, laiko jiems Mišias, sako pamokslus ir klauso išpažinčių.

Pranciškonų pranešimu, liepos 2 d. Romos lietuvių atnaujino Lietuvos pasiaukavimą Švenč. Jėzaus Širdies. Liepos 15 d. įvyko Romoje Tėv. Gutausko, S. J., primicijos. Rugsėjo 8 d. visa lietuvių kolonija atšventė tautos šventę ir ta proga išleido pirmąjį Italijoje lietuvių laikraštėlį — "Lietuvių Balsas".

Lietuvos Pranciškonai esą Vokietijoje taip pat rūpinasi lietuvių tremtinių dvasiniais ir materialiniais reikalais. Su dideliu uolumu tarp lietuvių dirba Tėv. Tarcizijus Garbukas. Paskutiniu laiku jis darbuosi Dresdene. Karo metu sugriovus Dresnę, Tėv. Tarcizijus atvyko į Bavariją ir čia dabar darbuojasi tarp lietuvių. Bombarduojant Dresdono miestą, Tėv. Tarcizijus buvo smarkiai sužeistas.

AMERIKOS LIETUVIŲ TRETININKŲ CENTRAS

Pranciškonų Ordino Vadovybės pagedavimu, Jungtinėse Amerikos Valstybėse įkurtas Amerikos Lietuvių Tretininkų Centras — Tretininkų Šv. Kazimiero Provincija, kuriai pavesta vadovauti Lietuvių Tretininkų dvasiniam gyvenimui, jų veikimui, ir Amerikos Lietuvių parapijose kurti kanoniškai naujas Trečiojo Ordino Kongregacijas.

Visų Amerikos tautybių Tretininkai, k. a. airiai, italai, lenkai, prancūzai, slovenai, slovokai, kroatai turi savo centrus — Provincijas, kurioms vadovauja jų tautybės Pranciškonai; nūn ir lietuviams Tretininkams įkurtas centras — Šv. Kazimiero Provincija, kuriai vadovauti yra paskirtas Lietuvos Pranciškonų Amerikoje viršininkas Tėvas Justinas Vaškys, O. F. M. su rezidencija — Franciscan Monastery, Mount St. Francis, Greene, Me.

Amerikos Lietuvių Tretininkų Provincija yra visos Amerikos Tretininkų Centro — The National Tertiary Organization pilnateisis narys.

Spalių 9-10 d. Pittsburg, Pa., Tėvų Kapucinų Uždarų Rekolekcijų Namuose, įvyko visų Amerikos Tretininkų Provincijų suvažiavimas. Suvažiavime dalyvavo ir Lietuvos Pranciškonų Amerikoje viršininkas Tėv. Just. Vaškys, O. F. M., kuris at-

stovavo lietuvius Tretininkus.

Per visas suvažiavimo dienas buvo plačiai svarstomi Trečiojo Ordino reikalai Amerikoje. Buvo numatytos priemonės, kaip labiau Tretininkus įsamoninti ir suaktyvinti jų veikimą.

Lietuvių Tretininkų Šv. Kazimiero Provincijos jurisdikcijoje šiuo metu yra 30 Tretininkų Kongregacijų. Šis skaičius nuolat didės įkuriant Lietuvių parapijose vis naujas Kongregacijas. Be to, Kunigų Vienybės yra pageidavimams, kad visų Lietuvių parapijų Tretininkų Kongregacijos, kurios priklauso įvairioms svetimtaučių Pranciškonų Provincijoms, būtų pavestos lietuviškam centrui — Šv. Kazimiero Provincijai, kad tuo būdu suvienodintų Lietuvių Tretininkų Kongregacijų tvarkymą ir jas labiau įtrauktų į katalikiškos akcijos darbus.

TRETININKŲ KONGREGACIJŲ VIZITACIJA

Kaip reikalauja Regula, kasmet kiekvieną Trečiojo Ordino Kongregaciją turi aplankyti vizitatorius. Vizitatorius prižiūri, kad Kongregacijoje būtų užlaikoma Regula, kad būtų tvarkingai vedamos kongregacijos knygos, kad jone neįsigalėtų kokios ydos. Metinės vizitacijos, kaip ir metinės rekolekcijos, turi atnaujinti Kongregacijos dvasią.

Per šiuos 1945 m. vizitacijos atliktos sekančiose Lietuvių Tretininkų Kongregacijose:

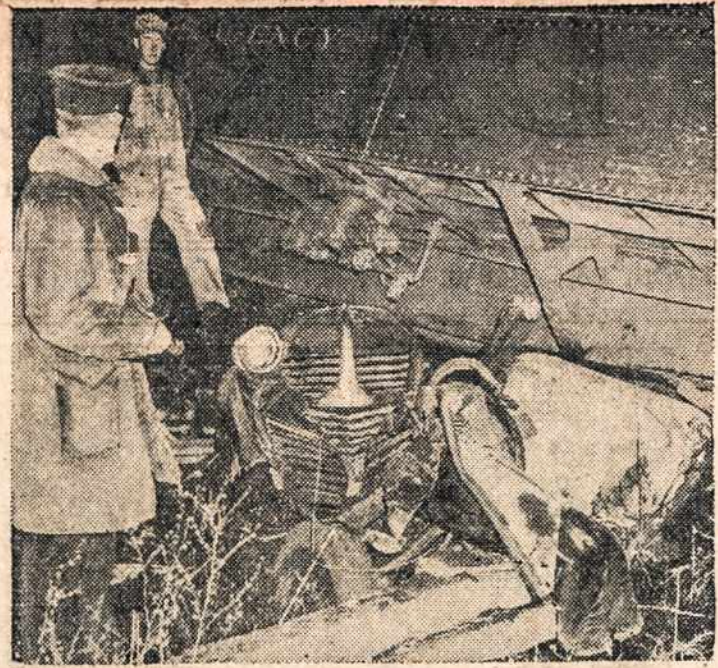
- New Britain, Conn. — Šv. Andriejaus parapija; Paterson, N. J. — Šv. Kazimiero parapija; Bayonne, N. J. — Šv. Mykolo par.; Detroit, Mich. — Šv. Jurgio par.; Waterbury, Conn. — Šv. Juozapo par.; Hartford, Ct. — Šv. Trejybės par.; New Haven, Conn. — Šv. Kazimiero parapija; Bridgeport, Conn. — Šv. Jurgio parapija; Ansonia, Conn. — Šv. Antano par.; Du Bois, Pa. — Šv. Juozapo par.; Scranton, Pa. — Šv. Juozapo par.; East Vandergrift, Pa. — Šv. Kazimiero par.; Chicago, Ill. — Švenč. P. Marijos Nekalto Prasidėjimo par.; Chicago, Ill. — Šv. Petro ir Pauliaus par.; Pittsburgh, Pa. — Šv. Kazimiero par.; Pittsburgh, Pa. — Dangun Įžengimo par.; Pittsburgh, Pa. — Šv. Vincento par.; Homestead, Pa. — Šv. Petro ir Povilo, par.; Amsterdam, Pa. — Šv. Kazimiero par.; Philadelphia, Pa. — Šv. Andriejaus par.; Philadelphia, Pa. — Šv. Jurgio parapija; Wilkes-Barre, Pa. — Švenč. Trejybės parapijoje.

MYLIU

Myliu... O gal ir nemyliu... Ir dienos slenka, kaip sapnai... Nuo žydinčių puikių gėlių Erškėčiai likosi nūnai.

Aš laukiu... Ir bijau, drebu, Pasitinku metus ilgus, Ir maldą rūpestį kalbu, Ir išskau meilės pas draugus... Neblinksmin metai nūn manęs, Gal būt nelaimės vien atnėš, Mintis sumindžios prakilnias, Paskui... pražūs, kaip žūsiu' aš... Myliu, o gal ir nemyliu... Ir gaila vystančių gėlių...

Juozas Mikuckis.

Du broliai — Alvin T. Byrne iš Mount Vernon, Ill. ir Myler Byrne iš Decatur, Ill., grįžtant palaidojus savo tėvą, buvo Chicago-bound express'o perblokti ir mirė. Traukinio vienuolika vagonų nušoko nuo rėlių, bet pasažieriai buvo nesužeisti, tik sukratyti.

EUGENE LYONS ATSAKO J. E. DAVIS

New York (LAIC) — Jos minimos, kai autorius Keldamas į padanges Sovietų Rusiją, buv. Amerikos Ambasadorius Mskvoje Joseph E. Davis, per paskutinį Madison Square Garden parengimą New Yorke, tarp kitko, išsitarė, girdi, nėra kito krašto pasaulyje, kurs galėtų pasididžiuoti pranašesniu už Sovietų Rusiją nuopelnu taikos palaikymo pastangose bei jos sutvirtinime.

Ir kad jis "neranda mažiausios prieštarybės tarp Sovietų Rusijos užsienio politikos srytyje padarytų pareiškimų ir Prez. Trumano Laivyno Dienoje pasakytos kalbos."

Kaip tik į šiuos du J. E. Davis tvirtinimus ir atsako žinomas publicistas E. Lyons.

"Realistic Attitude Toward Russia Termed Vital", taip užvardintas per visą Scripps Howard spaudą paskutinį penktadienį paskelbtas straipsnis.

Net dvejose straipsnio vietose išakmiai minima Lietuva, Latvija ir Estija.

Jos minimos, kai autorius pabrėžia Trumano kalbos posmą, kur kalbama apie Amerikos nusistatymą nepripažinti jėga primestų teritorinių pakeitimų, ir, sąryšyje su tuo, 1940 metais Pabaltyje sovietų papildytas piktadarybes, pradėdant 1939 metų — spalių sutartimis, kai Maskolija pareikalavo įsileisti savo igulas.

"Pro-sovietiniai šiame krašte rašytojai, sako E. Lyons, Laivyno Dienos kalboje įžiūrėjo 'Verbal Slap' Sovietų adresu už jos užgrobigimą Lietuvos, Latvijos ir Estijos, kraštų, kurių nepriklausomybę Amerika vis oficialiai tebepripažįsta.

Britai Ištraukia Karo Jėgas Iš Indo-Kinijos

Saigon, Prancūzų Indo-Kinija, gr. 10 — Britai ruošiasi ištraukti savo karo jėgas iš Indo-Kinijos ir paliksią prancūzams atstatyti tvarką jų kolonijoje.

THE STORY OF LITHUANIA VETERANAMS PAGALBA

"Lietuvos Istorijos" knyga anglų kalba yra seniai amerikiečių laukiama.

Štai ką sako žymus žurnalistas William Henry Chamberlin "The Story of Lithuania" įvade:

"The history of Lithuania, as of Eastern Europe in general, is little known in this country. Father Chase's work fills a gap in historical literature and deserves a wide reading. He carries the story of the Lithuanian people from early, almost prehistoric times to the present day and shows how they retained a sturdy sense of national consciousness through all the vicissitudes of their history."

Chamberlin taipgi paliečia Lietuvos lenkinimo, padalinimo ir laisvo gyvenimo laikotarpį. Gale jis pabrėžia: "Father Chase presents much interesting and little known material about the resistance of the Lithuanian people to German and Soviet oppression. As a reference work on Lithuanian history it is highly valuable."

Taip knygą vertina kitatautis. Pats autorius įžangoje rašo: "Kadangi Lietuva dabar gyvena svarbiausią krizę, kurią kada nors turėjo savo istorijoje, todėl labai reikalinga pateikti ap-

žvalgą tų visų koleidoskopinių atmainų, kurios atsižymi jos ilgoj istorijojej". Tiek lietuviui, tiek kitataučiui svarbu žinoti, atžymėti bei įvertinti lietuvių tautos vystymąsi, pažangą ir bendrai kokią rolę jį vaidino valstybių keitalojimosi istorijoje.

Didžiulės Rusijos augimas artimai susijęs su Lietuva. Lenkija net šimtmečius bendrai tvarkėsi su Lietuvos valstybe. Lenkijos likimas tiek priklausė nuo Lietuvos, kad ir šandien tos valstybės ateitis ne mažiau lemiama Lietuvos ateitimi. Amerikos lenkai tad labai susirūpinę Lietuvos likimu.

Žymus lenkų istorikas prof. Halecki yra tiek susidomėjęs kun. Chase parašyta knyga, kad ją perskaitęs ir padaręs savo pastabas rimtai rekomendavo leidėjams ir spausuvei ją išleisti. Profesorius nesutinka su kun. Chase kai kuriais faktais ir ypač su Lietuvos ir Lenkijos bendros valstybės laikotarpio aiškinimu, bet pažymi, kad ši knyga seniai buvo reikalinga amerikiečiams ir dar labiau reikalinga lietuviams savo bylai ginti.

"The Story of Lithuania" turi šias šešias dalis:
1. Lietuvių tautos pradžia.

Lietuvos Konsulato Čikagoje Paiešokimai

Sekantieji asmenys yra paieškomi Lietuvos Konsulato Čikagoje:

ABLONSKAITĖS, kilusios iš Butkų km., Žigaičių valsč., Tauragės apskr. Dukterys Stasio. Atvykusios Amerikon apie 1933 metais.

BERTAŠIUS, Kazimieras, kilęs iš Kadarų km., Papilio valsčiaus, Biržų apskr. Gyveno Bostone.

JAKUBĖNAS, Kostas, kilęs

2. Pirmieji kunigaikščiai.
3. Lietuva viduramžiais.
4. Lietuva sujungta su Lenkija.
5. Lietuvos atgimimas.
6. Laisva Lietuvos Respublika.

Šiose šešiose dalyse Lietuvos istorija siekia nuo pradžios ligi antro pasaulinio karo ir Lietuvos okupacijos 1940 metais. Knyga nors neparašyta kaip vadovėlis mokykloms, bet istoriškai duoda chronologinę įvykių eigą. Jis faktais perpildyta, turi daug statistikos.

Žodžiu, bandyta šia knyga užpildyti spragą, jaučiamą mokyklose dėl Lietuvos istorijos vadovėlio stokos ir bendram skaitytojui duoti žinių apie Lietuvius.

Vėliau pateiksime visų šešių knygų dalių turinį atskirai.

Dabar kreipiamės į skaitytojus pagelbėti šią knygą išleisti. Ieškome visuomenės paramos. Prašome iš anksto knygą užsisakyti. Knygos kaina bus 3 ar daugiau dolerių. Kas dabar užsisakys ir užsimokės gaus pirmą laidą su autoriaus parašu ir bus laikomas knygos leidėju.

Kviečiame kilniadvasius lietuvius ir rėmėjus, aukojant \$5.00. Tiems bus pasiūsta knyga ir kita kopija dovanai skiriamai amerikiečių knygynams, laikraščiams, radijų komentatoriams, diplomatomas ir k.

Darbas neatidėliojamas. Išleidykla reikia apmokėti tuojau. Todėl prašome šiandien stoti ir leidėjus ir išrašyti čekius ar Money order adresu:

REV. C. E. PAULONIS, 207 York St., Brooklyn, N. Y.

iš Gaigalų km., Papilio valsč., Biržų apskr. Gyveno Čikagoje. JUŠKAUSKAI, Kazys ir Adomas, sūnūs Adomo, kilę iš Alytaus apskr., Žuvintų km. Abu gyveno Čikagoje.

KARKLIAI, Mikas, Jurgis, Juozas ir Antanas, sūnūs Jono ir Onos. Visi gimę Amerikoje.

KIBURIAI, Asvaldas, Adolfas, Juozas ir Viktoras. Asvaldas, Adolfas ir Juozas, sūnūs Antano, kilę iš Eiskudžių km., Papilio valsč., Biržų apskr., ir gyveno Bostone. Viktoras, sūnūs Kazio, kilo iš Gaigalų km., Biržų apskr., ir gyveno Čikagoje.

LAURUSEVIČIAI, Jonas, Pranas ir Antanas, kilę iš Kauno, Aukštosios Panemunės miestelio.

LEKETAS, Pranas, kilęs iš Gargždų parap., Kretingos apskr. Gyveno Čikagoje.

LEONAVIČIENĖ - Kalasauskaitė, Jadvyga, arba jos vyras. Gyveno Philadelphia, Pa.

LOJINAN, Fėde, gyveno 6th Street, New York ar New Jersey.

PRETKUS, Domininkas, sūnūs Jono, kilęs iš Počauskų km., Skapiškio valsč., Rokiškio apskr. Amatu kriaučius. Gyveno Čikagoje.

RAUSKINAS, Povilas, kurio žmona yra Marcinauskaitė. Gyveno Čikagoje.

RAZUKEVIČIENĖ - Janušauskaitė, Anastazija, kilusi iš Kauno, gyvenusi Aukštojoje Panemunėje.

VALOSKAS ar Valuskas, Antanas, 1944 m. išvažiavęs iš Prancūzijos. Gyveno Čikagoje.

Ieškantieji asmenys arba apie juos žinių turintieji prašomi skubiai atsilipti į

Consulate of Lithuania, 30 North La Salle St. Chicago 2, Illinois.

Gyvojo Rožančiaus Paslaptys

Darbininkas išleido "GYVOJO ROŽANČIAUS PASLAPTYS" knygutės formoje. Kiekviena paslaptis iliustruota paveikslais. Šioje knygutėje taipgi yra ir narystės mokesčių lapeliai. Knygutės kaina 20c. Užsakymus siųskite: "Darbininkas", 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Užsiprenumeruokite Įdomiausį Du kart savaitinį laikraštį "DARBININKĄ"

Laikraštis "Darbininkas" yra vienas rimčiausių ir geriausiai mėgstamųjų laikraščių Amerikoje. Jis išeina du sykiai į savaitę — antradieniais ir penktadieniais.

- "Darbininko" kaina metams \$4.00
- Pusei metų 2.00
- Įmant tik vieną numerį į savaitę, metams kaina \$2.00
- Pusei metų 1.00

Užsiprenumeruodami money orderį ar čekį siųskite:—

DARBININKAS

366 West Broadway, So. Boston 27, Mass.

Visų Lietuvių Mylimas ir Skaudžiai Nukentėjęs Misijonierius

Tėvas Jonas Bružikas

Visiems Lietuviams Amerikoje Įdomiai Rašo Iš Tremtinystės!

Jo jaudinantieji laišakai yra spausdinami

"ŽVAIGŽDĖJE"

Skubėkite "ŽVAIGŽDĖJ" užsisakyti!

Kaina — \$1.00 metams.

"ŽVAIGŽDĖS" ADMINISTRACIJA 488 E. Seventh St., So. Boston 27, Mass.

TO CARVE RIBS

1 Have the butcher cut along cartilage end of ribs to loosen but not remove breast bone.

2 After braising, remove breast bone before sending to table. Save that bone and the tissue attached to it, and when the oven is lighted for other baking, melt it down, add the grease to your salvage container.

3 Cut one or two ribs for each serving.

Užsisakykite Toniko Pas Mus

Pristatom geriausį toniką Piknikams, Vestuvėms, Krikštynoms ir visokiems Parengimams.

Kainos prieinamos.

Myopia Club Beverage Co.

Grafton Ave., Islington Mass. Tel. Dedham 1304-W

PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas

by

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 8, 1917, authorized on July 12, 1918

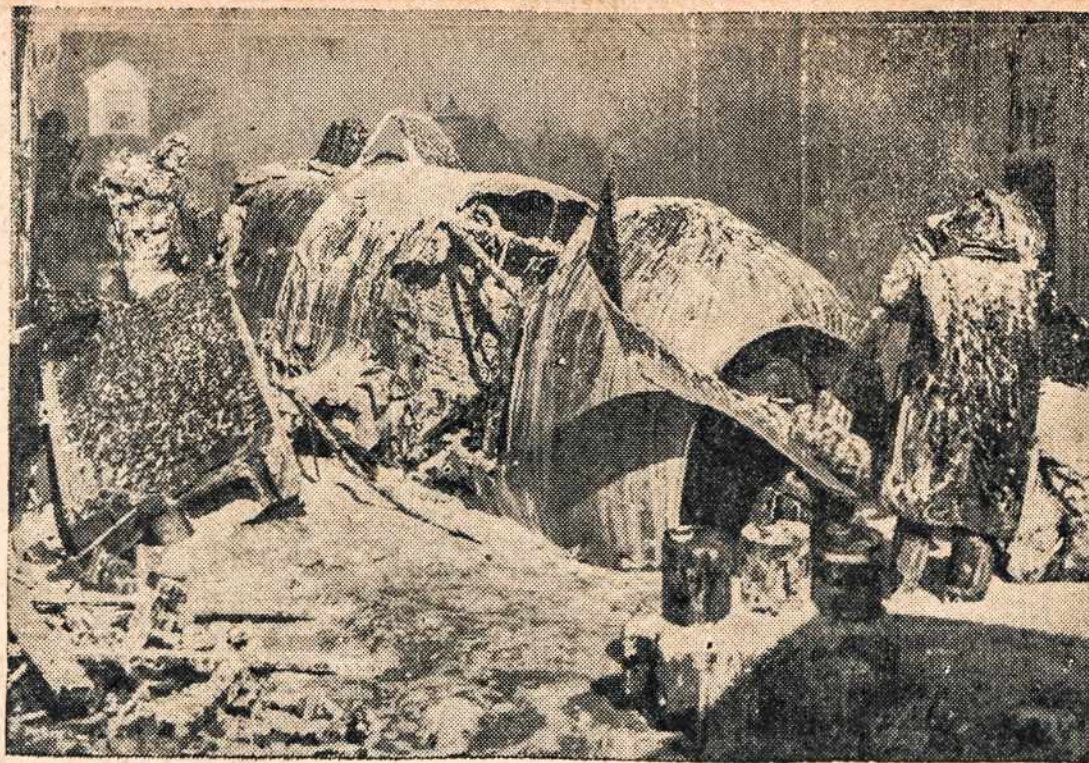
SUBSCRIPTION RATES:

PRENUMERATOS KAINA

Domestic yearly	\$4.00	Amerikoje metams	\$4.00
Domestic once per week yearly	\$2.00	Viena kart savaitėje metams	\$2.00
Foreign yearly	\$5.00	Užsieny metams	\$5.00
Foreign once per week yearly	\$2.50	Užsieny 1 kart sa-tėj metams	\$2.50

DARBININKAS

866 West Broadway, South Boston, Mass
Telephone SOUTH Boston 2680

Hemstead, L. I., nukrito ir sudužo Armijos P-47 orlaivis ir uždegė du namų, kurių atvykę ugniagesiai gesinti surado šią sceną.

Popiežius Laimina Baduolių Selpėjus

Ryšiumi su maisto rinkimo vaju, badaujantiems Europos ir Tolimųjų Rytų žmonėms sušelpiti, Šv. Tėvas prisiuntė Apaštališkajam Delegatui Washingtono kablegramą, kurioje tevišku susijaudinimu ir rūpestingumu nuosirdžiai dėkoja Amerikos Episkopatui, kunigams ir žmonėms už tokį labdaringą nusiteikimą nukentėjusiems dėl karo tolimiesiems savo artimams. Štai kokiais žodžiais Šv. Tėvas laimina geraširdžius Amerikos katalikus:

"Su tevišku dėkingumu ir pasigėrėjimu nugirdome, kad uolieji Jungtinių Valstybių Vyskupai ir kunigai pakartotinai ragina savo pamaldžius žmones rinkti gruodžio mėnesyje labdaringą paramą nukentėjusiems Europos ir Pacifiko šalių gyventojams. Tad Mes skubame prašyti gerojo ir gailiaširdingojo Dievo gausiausios jiems palaimos už tą kilnios krikščioniškos labdarybės vaju. Kaip bendras visų tėvas, gaunąs kas dieną verksmingų maldavimų pagalbos, Aš labai gerai žinau apverttiną tų nelaimingų žmonių padėtį. Todėl su didele paguoda ir kupina meilės širdimi, teikiu apaštališką palaiminimą visiems mano vaikeliams už jų krikščioniškos meilės ir uolumo pastangas sušelpiti taip skaudžiai ir nekaltai nukentėjusius dėl karo žmones. Pius PP XII"

NCWC — Katalikiškoji Karo Selpimo Tarnyba, kurios žinioje yra maisto rinkimas, nugabenimas ir išdalinimas, praneša, kad ne mažiau kaip 90 milijonų žmonių būtina reikalingi sušelpimo, idant galėtų šią žiemą gyvi išlikti. Kad suprastume, kiek maž daug prireiks maisto ir drabužių tiems pavargėliams sušelpiti, Kat. Karo Selpimo Tarnyba daro šitokią palyginimą: 1943 m. buvo išsiųsta į 42 pasaulio šalis suaukota valgių ir drabužių 47,077,000 dol. vertės. Nėra abejonės, kad tos šalys kur kas daugiau yra sunaikintos dabar, negu du metai atgal. Pora metų atgal karas buvo tik įpusėjęs, dabar jau pasibaigęs. Namų ir mantos sunaikinta kelis kartus daugiau, tad ir pašalpos kiekis turi būti kelis kartus didesnis negu 1943 m. Dabar ten žmonės vien griuvėsiuose gyvena. Badas ir šaltis visuomet privedia epideminių bei limpančių ligų. Ligoninės sugriautos, gydytojų skaičius kelis kartus sumažėjęs, o tokioji suirutė nėra vaistų nėra iš kur gauti. Žodžiu, karui pasibaigus, jo baisios pasekos dar ilgai, ilgai žmoniją vargins. Tad mūsų labdarybė atrodo tiems var-

Šis Tas Apie Aisčių Gimines

Kiekviena tauta vertina savo praeitį, stengiasi pažinti savo kilmę, aukština savo didvyrių darbus ir giliai atjaučia prosenių patirtus vargus, — iš kurių kartų kartos semiasi jėgų dideliems darbams. Lietuvių tauta taip pat turi garbingą praeitį, kuria ir mes vertai galime didžiūotis. Turint tai galvoje šiandieną, kada mums grėsia rimtas visiško sunaikinimo pavojus, daugiau negu kada nors mums reikia pažinti savo tautos istoriją, kad iš jos galėtume pasisemti stiprybės kovose ir kentėjimuose, ir josios paržinimu sugebėtume atremti nepagrįstus priešų užpuolimus.

Gyvenant svetimose šalyje visų pirma reikia žinoti savo tautos kilmę, kokia kalba ji kalba ir prie ko-

gimiai rasės priklauso, visiems jau, manau, teko patirti, kad kalbant su svetimšaliais pirmieji po susipažinimo klausimai yra visuomet tie patys: "Kokios jūs esate rasės ir kokia kalba kalbate?" Nuostabu, kad kartais nesulaukdami greito atsakymo, jie patys priskiria mus prie slavų arba germanų. Tai atsitinka daugiausia dėlto, kad jie neskaito rimtų filologinių ir istorinių studijų, o vien seka propagandinę literatūrą.

Šio straipsnelio autorius pateikdamas žiupsnelį žinių apie aisčių kilmę iš bendrosios indoeuropiečių šeimos, apie jų atsiskyrimą nuo kitų indoeuropiečių šakų, apie aisčių vardą, jų atskiras kiltis ir jų užimamą sritį, apie jų kalbą ir tolimesnį jų li-

kima, visai nemano duoti kritišką studiją, o tik patiekti naudingus filologijos ir istorijos mokslų pasiekimus rezultatus.

Kalbotyros mokslas viso pasaulio gyventojus pagal jų kalbas suskirstė į įvairias šakas. Šio mokslo duomenimis veik visos Europos tautos yra priskirtos prie vienos indoeuropiečių arba arijų šeimos. Senais priešistoriniais laikais indoeuropiečiai atvyko iš Azijos. Pradžioje jie visi kalbėjo viena ir ta pačia kalba ir pagal Dr. Viktorą Pisaną, užėmė maždaug tą plotą, kuris randasi tarp Šiaurės jūros — Reino — Dunojaus — Karpatų kalnų — Juodosios jūros — Dniepro — Rygos įlankos ir Baltijos jūros. Šiaurėje ši riba nėra tiksli, nes toji indoeuropiečių šaka, kuri turėjo siekti Baltijos jūrą ir Rygos įlanką, dar tebe gyveno Dniepro, Bereznos ir Sožo upių aukštupiuose. Nežiūrint šių netikslumų virš nustatytos priešistorinės indoeuropiečių ribos daugiau ar mažiau galėjo būti tos pačios.

Ilgą laiką visi indoeuropiečiai sudarė vieną bendruomenę, bet amžių bėgyje pasidalinę į atskiras kiltis pradėjo skirstytis. Šio skirstymosi priežastis galėjo būti vidujiniai vai-

dai ir sunkios gyvenimo sąlygos.

Pirmieji iš savo protėvių išsivairavę savo kiltimis pasitraukė keltai, romėnai ir graikai. Tai galėjo įvykti trečiame tūkstantmetyje prieš Kristaus gimimą. Pasitraukus mišnėtomis kiltims senoje vietoje ilgesni laiką dar pasiliko aisčiai, germanai, slavai ir trakai. Ligi jie galutinai tarp savęs atsistyrė praėjo daug amžių. Pagal kai kurių filologų išvadą, pirmąsias atsiskyrus germanams, aisčiai su slavais dar kuri laiką sudarė vieną bendruomenę. Ju išsiskyrimas įvyko tikrai V-me amžiuje prieš Kristaus gimimą, būtent tuo laiku, kai viena aisčių šaka, prūsai, pasiekė Vyslos upę ir pietinį Baltijos jūros krantą.

Pirmasis aisčių vardą (Aestiorum gentes) paminėjo Kornelijus Tacitas (54-120) po Kristaus, tačiau Tacito laikais prie Baltijos jūros gyveno tik tie toji aisčių šaka, kuri vėliau buvo pavadinta prūsais. Aisčių vardą (Aestorum natio) taip pat mini ir VI-jo amž. rašytojai Jordanas ir Kasiodoras. Šiuo vardu jie buvo vadinami ligi IX-X amž., vėlyvesnėje istorikai juos ėmė vadinti paskirų kilčių vardais. Pagaliau visi aisčiai, dėlto, kad jie gyvena prie Baltijos jūros užsieniečių buvo ir yra vadinami Baltais, ir tik pastaraisiais laikais mūsų kalbininkai ir istorikai jiems vėl sugrąžino senąjį prarastąjį aisčių vardą.

Vėlyvesnės aisčių protėvių, kaip jau minėjau, reikia ieškoti Dniepro, Bereznos ir Sožo upių aukštupiuose. Nežiūrint to, kad prūsai dar prieš Kristaus gimimą jau buvo išsikūrę tarp Vyslos ir Baltijos jūros, kitos aisčių kiltys Rygos įlanka ir rytinį Baltijos pakraštį pasiekė tikrai VI-me amž. po Kristaus. Tryliktojo amžiaus pradžioje aisčiai jau gyveno maždaug šiose ribose: va-

los upė, Baltijos jūra ir abipus Dauguvos žiočiu lybių likučiai; šiaurėje Gaurijos ir Aiviekstės aukštupiuose susisiekė su lybiamis giminingais estais; rytuose su gudais sienas turėjo maždaug tarp Polocko, Minsko, Naugarduko ir Slonimo miestų; pietuose susisiekė su mozūrais, o toliau Būgo upė ligi Lietuvos Brastos atskyrė juos nuo pietuose esančių gudu.

Aisčiai pagal savo tar- mes jau senovėje buvo susiskirstę į įvairias kiltis. Garsusis geografas Ptolomeus, gyvenęs antrame amžiuje po Kristaus, savo geografiijoje paminėjo galindus ir sudavus, kuriuos vėliau Prūsijos kronikoje aorash Petras Dusburgas. IX-X-me amž. jau randame paminėtas ir kitas aisčių kiltis: kuršius (853), žemgalius (870), prūsus (999), lietuvius, jotvingius arba sudavus, žemaičius sėlius ir letgalius.

Kalbos savybių atžvilgiu visi aisčiai dalinasi į tris pagrindines šakas: prūsus, lietuvius ir latvius.

Prūsai, kurie tarp savęs dalinasi į kitas mažesnes kiltis, užėmė tą žemės plotą, kuris randasi tarp Vyslos, Baltijos jūros bei Deimenos ir Alnos upių. Vėlyvesniais laikais prūsais taip pat buvo vadinami ir

Tęsinys 5-tame pusl.

ALL SET to dash out on gridiron to help Michigan State's Spartans, Jerry "Butch" Hartman poses in football outfit. His daddy is in Navy, on leave from school's photo department.

Jonas Kmitas.

VYTIS ir ERELIS

APYSAKA XVII.

Garbės Savanoris

Iš tiesų, vaikas kalbėjo visai ne kaip beprotis. Priešingai, atrodė, jis labai gudriai išsisuko iš sunkios padėties. Savo mintyje Vaišmantas negalėjo nepagirti Andriaus strategijos, bet vienas dalykas buvo jam lyg neaiškus. Ar gi Andrius būtų visiškai išsivadėjęs savo revoliucionišką pažiūrą? Tai gi, tą klausimą jis ir užkliudė.

— Tas viskas labai puikiai sugalvota, ir tūri pripažinti, kad ir aš pats nors senas ir visa ko patyręs, vargu taip gambiai būčiau iš bėdos išsisukęs. Bet, dovanok, tamsta, kad čia paliesiu asmeninį dalyką — kiek aš numanau, esi socialistas. Kaip gi taip lengvai išsivadėjai savo principų ir linksmu veidu stoji į kariuomenę kovoti už carą ir tėvynę?

— Andrius išpūtė akis. — Aš socialistas?! Iš kur tamsta tai išlaužei?

Dabar jau Vaišmantas nustebo, bet jo nuostaba buvo jauki ir linksma. Jam lyg ir ant širdies palengvėjo.

— Labai atsiprašau, kad bereikalingai tamstą įtariau, ir turiu pasakyti, kad didžiausiu malonumu atsiprašau. Man tuoj linksmiau pasidarė, kai užginčijai, kad esi socialistas. Ir pirmiau toji mintis nebuvo man a-

tėjusi į galvą, bet tas paskutinis revoliucioniškas žygys jusų namuose...

— Tai jau apie tai žinote? — greitai pertarė Andrius.

— Visa apylinkė apie tai šneka, — įsikišo Bitinas.

Andrius sugriežė dantimis.

— Bepročiai! šiaudadūšiai! Taip ir maniau, kad visiems išpėpės. Bet aš jiems iškrečiau gražų šposą. Išvaizduokit: pačiam revoliucioniškų kalbų įkaršty aš nežymiai pabeldžiau į duris, kad atrodytų, jog kas iš lauko nori įeiti į vidų. Išėjau į priemenę, valandžiukę pats su savim pasišnabžiau ir sugrįžęs paslaptinai pranešu, kad į mūsų namus ateina būrys ginkluotų žandarų. Reikėjo jums matyti, kaip tie drašuliai social-revoliucionieriai išdūmė pro duris! Zuikiai nebūtų greičiau išbėgę. Cha! cha! cha!

Ne tik Andrius, bet ir Vaišmantas su Bitinu garsiai nusijuokė.

— Žinai ką, Andriau, — linksmi tarė Vaišmantas, — aš negaliu atsigerėti tamtos sumanumu. Bet kam gi jiems taip padarei? Juk tai svečiai ir, be to, jie tarėsi apie svarbius dalykus. Nė pabaigti jiems nedavei. Turėjai turėti svarbių priežasčių taip pasielgti.

— Visai ne svečiai, — atšovė Andrius, o jei svečiai, tai nekviesti. Atsibastė patys ir elgėsi labai nemandagiai. Aš, žinoma, iš tokių žmonių nereikalauju ypatingo mandagumo, tegu elgiasi kaip tinkami. Bet jie pradėjo aiškiai mane užgaulioti. Vienas tiesiog į akis pasakė, kad aš negana mokytas, nesuprantu socializmo ir kad jie tik iš gailingumo gali mane kaip žalią medžiagą sunaudoti. Tiesa, kiti ji subarė, bet tokiu tonu, tarsi, jie man

daro malonę, pakviesdami tokį žaliuką į savo revoliucioniškus žygius. Tegu būtų ir taip. Tegu aš ir pakankamai neišmoksintas, bet ne tokiems pereivoms mane mokyti ir rodyti man gailingą protekciją!

Andrius net visas užkaito. Matyti, jam buvo skaudu atsiminus, kaip tie eserai skaitė jį neišmoksintu — bet kam gi nebūtų skaudu? Nėra didesnio užgauliojimo, kaip duoti žmogui suprasti, kad protiškai jis žemiau už tave stovi.

— Čia, tur būt, ką nors ne taip, — tarė Vaišmantas. — Aš nemanau, kad jie tave skaito už save žemesniu. Man, rodos, kaip tik priešingai. Pažiūrėję į tavo raumeningą išvaizdą ir drąsias akis, jie pajuto pavydo jausmą ir tiksliai norėjo tave pažeminti.

Andrius susimąstė.

— Greičiausiai taip ir buvo. Vieną tai jau tikrai pavydas graužė graužė. Ir, apskritai, jie padarė man blogiausio išpūdzio. Tai kažkokie padaužos, tarp jų pora žydpalaikių.

— Na, to gero niekur netrūksta, kur tik yra progos kokią netvarką padaryti. Bet, apskritai imant, matau, kad tavo nuomonė apie socialistus nepergeriausia.

Andrius valandėlę patylėjo, paskui tarė: — Socializmas teorijoje gal kai kuriuose dalykuose ir pakenčiamas, bet kai susiduri su pačiais socialistais, tai tenka skaudžiai nusivilti. Tai kažkokie paliegėliai. Pas juos viskas tuščia ir sausa. Kur ne Marksas ar ne jo mokslas, ten jiems nieks nesvarbu. Tokių siaurų žmonių nėra visame pasaulyje. Pas juos, rodos, ir jausmai išdžiūvę. Kur nēr socializmo, ten nēr nė tėvo, nė motinos, nė tėvynės. Bet kad jie patys būtų nors kiek teisingi,

taikūs, ar tvarkūs. Kur tau. Pilni pavydo ir keršto.

— Ar ne per juodai pieši tuos vargšus socialistus? — šyptelėjo dr. Bitinas — ar jau iš tiesų manai, kad nėra tarp jų nė vieno, kurs nuosirdžiai būtų išitikinęs, kad jų mokslas teisingas?

— Aš jų visų nepažįstu, — atsakė Andrius, — gal ir yra tokių, bet man neteko sutikti. Tiesa, aš maža ką su jais ir esu bendravęs. Bet šie paskutiniai, kurie pas mus mingavo ir kurie save vadina raudonaisiais eserais — tai jau, Dieve, gelbėk nuo tokių žmonių! Tai kažkokie nervingi, sujūrė tipai — ir kiek pas kiekvieną savimeilės ir išdidumo! Kaip tokie žmonės gali sukelti revoliuciją?

Vaišmantas maloniai nusišypojo.

— Matai, Andriuk, vadams drašos nereikia. Juk ne jie šaudys, nė bombas mėtys. Jie tik duoda įsakymus, o juodąjį darbą tai jau "žalių medžiaga" atlieka.

— Kuo gi jie tada skiriasi nuo žandarų? — susidomėjo Andrius.

— Šš...šš... — sudraudė jį Vaišmantas: — ar žinai, kokį keiksmazodį dabar iš burnos paleidai? Jei tik koks eseras ar šiaip jau socialistas nugirstų tave taip kalbant, tai tavo galva mažiau verta už pieno puodynę. Amžinai tau nedovanos. Lyginti eserus su žandais! Brolyti, tai šventvagiškas burnojimas!

— Kad tamsta juokauji, tai aš nė nepykstu, — tarė vaikas. — Ir aš pats numanau, kad jie tai palaikytų šventvagišku burnojimu. Bet atmetus tą visą kvailą susižavėjimą socializmu, kuriuo dabar žmonija serga, jų elgesys yra visai tolygus slaptosios policijos elgesiui. Skirtumas tik tas, kad caras ne madoj, o socializmas madoj. (Bus daugiau)

Kristaus Sviesoje

Ši Skyrių veda — KUN. A. JANUŠONIS

ŠEIMOS ROŽANČIUS

Rožančius turi garbingą meilėje. Šeimos bendrai praeitį. Pana Marija išlaidavo savo prižadus. Ji išgelbėjo žmones, šeimynas, tautas, ir visą pasaulį per rožančiaus galybę. Šeima šiandien pavojingai stovi. Šeima privalo kalbėti rožančių, jeigu nori išgelbėti pasaulį. Rožančius išgelbėjo pasaulį praityje per šeimas. Bet ne vien rožančius — bet šeimos rožančius.

Rožančius savyje turi galybę, bet šeimos rožančius turi didesnę galybę. Pati šeima turi galybę, nes jos sudaro bendruomenę, kuri yra sujungta bendroje

Katalikybė Japonijoje

Karo metu pasaulio katalikai susirūpinę laukė žinių apie Japonijos tikinčiuosius ir jų likimą.

Karts nuo kart, girdėjome, kad viena kita katalikų bažnytelė ar net ir katedra (Osaka Katedra, kurios menesyje) buvo subombarduota. Žmonės pradėjo klausinėti apie japonus katalikus; jie norėjo žinoti kaip misijonieriai gyveno ir veikė karo metu. Įdomu, ar nebuvo uždrausta katalikams lankyti savo bažnyčias ir laikyti savo pamaldas?

Prieš porą savaičių, kun. Byrne, Amerikiečių Maryknoll'ų Misijonierių vartininkas Japonijoje, nušėbino amerikiečius savo pranešimu, jog jis laimingai pergyveno karą Japonijoje ir nebuvo paimtas į nelaisvę, nors trylika jaunųjų kunigėlių jo misijoje buvo valdžios sulaukyti. Jis sako, kad Japonai su juo mandagiai elgėsi.

Tiesa, dauguma svetimtaučių - Alijantų misijonierių buvo paimti į nelaisvę. Tuomet, jų darbą

turėjo atlikti mažas skaitališkai susirūpinę laukė žinių apie japonų kunigų, kurie per ilgus metus buvo misijonierių vienuolių išlavinti ir išventinti Dievo tarnais — kunigais.

Popiežius Pijus XI, rodo, numatė Japonijos baivios karo metus ir sukilbarduota. Žmonės pradėjo klausinėti apie japonus katalikus; jie norėjo žinoti kaip misijonieriai gyveno ir veikė karo metu. Įdomu, ar nebuvo uždrausta katalikams lankyti savo bažnyčias ir laikyti savo pamaldas?

Prieš porą savaičių, kun. Byrne, Amerikiečių Maryknoll'ų Misijonierių vartininkas Japonijoje, nušėbino amerikiečius savo pranešimu, jog jis laimingai pergyveno karą Japonijoje ir nebuvo paimtas į nelaisvę, nors trylika jaunųjų kunigėlių jo misijoje buvo valdžios sulaukyti. Jis sako, kad Japonai su juo mandagiai elgėsi.

Tiesa, dauguma svetimtaučių - Alijantų misijonierių buvo paimti į nelaisvę. Tuomet, jų darbą

Buvusi State Building elevatoriaus operatorė, B-25 bomberiu perskrodus per tą buildingą, ji krito su elevatoriu žemyn nuo 80 aukšto ir štai jau ligoninėje žymiai pasveikusi. Tai Mrs. Betty Lou Oliver.

Šis pacientas išleistas iš ligoninės pilnai pagydytas. Jis vadinamas — "Admiral Wags". Jis buvo sužeistas ant lėktuvnešio Enterprise ir štai iš šios ligoninės jau yra išliuosuotas.

Rasok Dangau!

Keturias savaites prieš Kalėdų šventes Bažnyčia tad ir gyveno žmonės, neskiria pasirošti Kristaus gimimo iškilmei. Mes ta laiką vadiname **Adventais** (lotyniškas žodis **adventus** reiškia atėjimą). Tai yra laukimo metas, turis mums priminti anuos laikus, kada žmonija su pasiilgimu kėlė rankas į dangų ir kalbėjo: "Rasok dangau, ir debesys teišlyja Teisingąjį; teatsiveria žemė ir tepagimdo Išganytoją."

GYVENIMAS PRIEŠ KRISTŲ

Nepaisant anų laikų nemažo materialinės kultūros pakilimo, nepaisant prabangos ir mokėjimo naudotis visais žemiškais smagumais, žmonijos gyvenimui vis dėlto kažin ko trūko. Net ir pačiuose turtingiausiuose sluogsnuose, kurie, rodos, turėjo visą, kas tik buvo prieinama nepasotinamiems jų norams, buvo įsimetęs kažin koks puvimas, kažin koks liguistas nuobodolys ir ilgesys. Ir ne vienas anų laikų turtuolis atsiverdavo sau rankų gyslas, atsigulėdams ant rožių; nevienam s dabrine žvakide sutriuškindavo galvą prikankintą ligi pašėlimo vergas; ne vienas tenkindavo gašlumą ligi visiškos beprotystės. Supuvimas buvo įsėdęs ligi pačių senovės kultūros gelmių.

Tikėjimas buvo pašlijęs. Pirmykštis tikrojo Dievo apreiškimas buvo iškraipytas ir sugadintas. Visa to laiko stambeldžių religija stengėsi ne žmogų sudieivinti, pakelti iš jo žemiško skurdo ir rodyti tobulesnį gyvenimą, — bet dievus sužmoginti, nutraukti juos iš aukštybių į žemę, atimti iš jų viską, ką jie kilnesnio dar turėjo. Ir šis darbas pasisekė. Senovės dievai gyveno lygiai kaip ir žmonės; buvo toki pat ištvirke, pikčiurnos, kerštingi, apgaulingi, turėjo savo priešininkų ir šalininkų, tarp savęs kovojo. Visas skirtumas — kad buvo nemirtingi ir daug kartų už žmogų stipresni.

Aišku, kad toks tikėjimas anaipol nekėlė senovės žmonių dvasios. Be to, tikėjimas į likimą visiškai slopino valios pastangas ir atsakingumo jausmą. Juk kam rūpintis dar dorai gyventi: vis tiek įvyks tai, ką neatmainomas likimas yra paskyręs. Jo klausė net ir dievai: tad ką čia žmo-

gui prieš jį spardyti. Taip tad ir gyveno žmonės, neskiria pasirošti Kristaus gimimo iškilmei. Mes ta laiką vadiname **Adventais** (lotyniškas žodis **adventus** reiškia atėjimą). Tai yra laukimo metas, turis mums priminti anuos laikus, kada žmonija su pasiilgimu kėlė rankas į dangų ir kalbėjo: "Rasok dangau, ir debesys teišlyja Teisingąjį; teatsiveria žemė ir tepagimdo Išganytoją."

Esant tokiam tikėjimui, negalima buvo tikėtis ir geresnės dorovės. Juk kam varžyti kūną? Dievai gyvena irgi kaip žmonės; be to, žemės gyvenimas — tikra prasme gyvenimas — jokia pasigailėjimo. Suduotas likimo tik kartą. Reikia tad jį išnaudoti; reikia linksmintis, kol dar laikas, kol deivės dar neperkipro gyvenimo siūlų. "Jaunystė, vynas ir moterys" — buvo anų laikų idealas. Pasipuošę galvas rožių vainikais, kvepinami iš viršaus kvepiančiu smulkučiu lietumi, guldavo turtingieji ant girlandomis apstatytų sofų, prie valgiais apkrautų stalų (senovėje valgydavo gulėdami) ir pradėdavo naktines puotas. Vynas įkaitindavo galvas, uždegdavo jausmus. Tada įbėgdavo pusplikės vergės arfomis rankose: grieždavo, šokdavo, kol užgesdavo šviesos ir prasidėdavo tikros laukinės orgijos. Ir taip būdavo kasdien. Rytą keldavosi sisinge, eidavo į maudykles, o vakarais vėl į puotas. Ir taip be galo. O kai pranykdavo sveikata, žūdavo grožis ir turtai, tada vienintelis išsigelbėjimo būdas buvo nušokti nuo stačios uolos į putojančias marias, arba gulti į šiltą vonią ir atsiverti rankų gyslas.

Šeimos gyvenimas buvo suardytas. Socialinis gyvenimas buvo mažumos turtingųjų rankose, o dauguma buvo arba vergai, arba šiaip jokios įtakos neturintieji žemesniųjų luomų žmonės. Vergija buvo biauriausias anų laikų skaudulys. Vergas buvo ne asmuo, bet daiktas. Jis buvo perkamas, parduodamas, žudomas, kankinamas, neturėjo jokių teisių, ir jokių privi-

legijų. Galėjo jį ponas kam nori dovonoti, kur nori pasiūsti, arba ir be jokio reikalo užmušti. Jokių žmogiškų jausmų jiems nebuvo pripažįstama. Todėl supranta, kad tie vergai buvo ištvirke, sužvėrėję, be širdies ir be jautrumo. Jie vilko savo gyvenimo našta keikdami ir drąsėnieji tik laukė progos perskeikti savo kankintojams galvas.

Nuolatiniai karai lydėdavo anų laikų gyvenimą. Kovodavo valstybės, kovodavo tautos. Kovodavo luomai, net ir atskiros šeimos. Jokio žmoniškumo, jokio pasigailėjimo. Sumintieji kare buvo pavertiami vergais arba tiesiog žudomi. Miestai būdavo griaujami, vaikai ir senesnės moterys, išžudomi, o stipresnieji išsivedami vergijon. Karžygiu — didvyriu buvo laikomas tas, kuris daugiau galvų nukirptes, kuris kietesnės širdies ir žvėriškesnių jausmų.

Ir todėl reikėjo, kad ateitų kas nors, kas išgelbėtų žmones iš tokio baisaus moralinio purvo. Taip toliau gyventi tikrai nebuvo galima. Žmonija pasiilgo išganymo.

Senovės gyvenimas buvo naktis, labai tamsi naktis. Bet vis dėlto vienur kitur bliksteldavo vilties žvaigždė: "Ateis didysis Tarpininkas, Išgelbėtojas. Dievas, kuris gražins žemei jos aukso laikus ir išlaisvins žmones iš pikto vergijos" (Luken.). Ir ne tik vieni žydai laukė Išganytojo. **Indijoje**, kiekvieną kartą aukojant avinėlį, buvo šaukiama: "Kada gi ateis Išgelbėtojas?" **Kinijoje** buvau laukiama didžio šventojo, kuris ateis iš Vakarų, (Palestina, kur gimė Kristus, nuo Kinijos yra į vakarus) atneš Religiją, kuri trauksis ligi pasaulio galo. **Ryme** Marijaus ir Sulos kovų metu etruskų žynys pranašavo apie naujo amžiaus pradžią.

Ir Kristus — Išganytojas atėjo. **LINKSMA NAUJIENA** Krikščionybė yra naujiena, tikra prasme naujiena;

naujiena tokia, kokios niekas nesitikėjo. Ji iš pamatų pakeitė žemės veidą. Dievo Žodis tapo kūnu ir apsigyveno mūsų tarpe. Dievo Žodis! Ne žmogaus! Dievas apsigyveno žemėje, kad sudieivintų žmogų, primintų jam, kad esąs suvertas į Jo paveikslą ir panašumą. Pirmiau pasaulis sužmogino Dievą. Dabar Dievas sudieivins žmogų, pakels į viršprigimtą sritį, į malonės karaliją, išmokys jį pilnutinio gyvenimo, tinkančio protingai būtybei.

Krikščionybė yra negirdėta naujienybė. Kristus atnešė pasauliui tiesą, artimo meilę ir skaistybę — tuos daiktus, kurių tada nebuvo ir negalėjo būti.

Atnešė tiesą. "Aš esu Tiesa!" Kas tiki į mane, neklaidžioja tamsybėse! Žmonija per nuodėmę prarado tiesą. Kristus dabar ją vėl pasauliui grąžino. Žmonija tūkstančius metų klaidžiojo rūsčiose pelkėse, paklydusi, nuvargusi. Kristus jai parodė kelią: "Aš esu kelias!" Žmonija drėbėjo prieš mirties šmėklą. Kristus ją nugalėjo: "Aš esu gyvenimas! Kas tiki į mane, neregės mirties per amžius".

Atnešė artimo meilę. "Aš jums duodu naują įsakymą mylėti kit kitą; kaip aš jus mylėjau, kad ir jūs kiti kitą mylėtumėte. Iš to pažins, kad jūs mano mokytiniai, jei turėsite meilę kit kitam". (Jon. 13,—35). Graikija buvo išmintinga ir graži Roma galinga ir išdidi, bet nė viena nebuvo gailėstinga ir atlaidi. Senovės žmonija nežinojo artimo meilės. Tiesa, jie mylėjo savuosius, savo tautiečius, bet mylėjo dėl savęs. O Kristus liepė artimą mylėti dėl Dievo. Štai kame skirtumas. Visi žmonės yra broliai, yra lygtūs Dievo akyse. Nėra daugiau nei graiko, nei rymiečio, nei barbaro — visi yra Dievo vaikai, paskirti amžinajam gyvenimui. Vergijos pančiai trūko, moteris pasidarė vyro draugė, vargšai gavo paguodos ir pašalpos. Per visą žmoniją perlėkė naujos gyvybės aidas; visi pakvėpavo naują dvasią.

Atnešė skaistybę. Susilaikymas jau ir senovėje buvo gerbiamas. Bet jis dar nebuvo dorybė, neturėjo viršprigimtos vertės ir buvo retas. Bet atėjo Kristus, ir visas pasikeitė. Krikščionybė yra neatskiriama nuo skaistybės. Ji lydėjo ją visais laikais, nuo pat pirmųjų josios dienų ir lydės ligi pasaulio galo. Niekas žmonių prie nevertė, nėra jokio iš

Dievo pusės įsakymo. Yra tik patarimas ir štai šimtai tūkstančių mergaičių ir vyrų eina paskui tą patarimą, užsikrauna tokią sunkią našta. Ir tai tik dėl patarimo! Ar nematyti čia Dievo malonės?

Senovės kultūra buvo kūno kultūra; krikščionybė atnešė dvasios kultūrą. Graikams ir rymiečiams pasaulis buvo linksmybių vieta; krikščionims jis dangaus ilgėjimosi šalis. Senovės gyvenimas koncentruose išorėje, krikščionybė pakreipė jį į vidų. "Būkite tobuli, kaip kad dangiškasis jūsų Tėvas yra tobulas!" Štai krikščionybės gyvenimo ir veikimo taisyklė. Pasaulio veidas buvo atnaujintas.

Todėl visi mūsų darbai tegul tarnauja tiesti kelius tai naujai kultūrai. Džiaugsmingomis širdimis pasveikinkime krikščioniškąjį amžių. Išsikime jo pasitikti atnaujinę savo širdis ir apsilvė kilnumo drabužiais. Pagalvokime apie tai laukdami Kūdikielio Jėzaus. **Mc.—P'**

Amerikos Lietuvių Jaunimo Žurnalas

"VYTIS"

"VYTI" leidžia Amerikos didžiausia jaunimo organizacija — Lietuvos Vytis.

"VYTI" eina kas mėnesį gražiai paveiksluotas ir deda idomų straipsnių, žinių iš Amerikos ir užsienio. "VYTI" rasi žinių iš viso pasaulio.

"VYTI" rašo apie Amerikos lietuvių jaunimo judėjimą.

"VYTI" rasite idomius pasiskaitymų tinkamų seniems ir jauniems.

"VYTI" redaguoja įžymus ir patyres redaktorius Ignas Sakalas ir "VYCIUI" bendradarbiauja jo sukviešti įžymiausi literatai.

TAD, padarykime šūki: "Tenelėka nei vienos katalikiškos jaunimo organizacijos, ar nors mažiausio skyriaus, kurie neskaitytų "VYTIES". Visi skaitykime "VYTI!"

"VYTIES" kainą metams tik \$3.00

"VYTI" 366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

SHOW OFF! Actor Alan Ladd might be trying to attract the girls but he's really just keeping physically fit for studio chores. Former swimming and diving champ has leading roles in "The Blue Dahlia" and "Calcutta."

Juozas Kasinskas
Inc.
Laidotuvių Direktorius
602 Washington Blvd.
BALTIMORE 30, Md.
Tel. Lexington 8595
Limosinai dėl visokių reikalų
Patarnavimas Dieną ir Naktį

LT. JANE ARMY NURSE
WRITES TO HER FATHER

Dear Dad, I wish you could be with me here in the War. It's a hard job, but I'm doing it. I'm a nurse in the army, and I'm helping the boys. I'm really enjoying it, and I'm proud of what I'm doing. I hope you're all well back home. I'll write you again soon. Love, Jane

Dear Dad, I wish you could be with me here in the War. It's a hard job, but I'm doing it. I'm a nurse in the army, and I'm helping the boys. I'm really enjoying it, and I'm proud of what I'm doing. I hope you're all well back home. I'll write you again soon. Love, Jane

Dear Dad, I wish you could be with me here in the War. It's a hard job, but I'm doing it. I'm a nurse in the army, and I'm helping the boys. I'm really enjoying it, and I'm proud of what I'm doing. I hope you're all well back home. I'll write you again soon. Love, Jane

ŠIS TAS APIE AISČIŲ GIMINES

Pradžia 3-čiame pusl. Vokiečių Ordino pavergtieji sudaviai.

Lietuvių giminės užėmė tą teritorijos dalį, kuri randasi tarp prūsų ir latvių. Su latviais jie ir senovėje turėjo beveik tas pačias ribas kaip ir šiandieną. Lietuviai ir ligi mūsų laikų dalinasi į žemaičius, jotvingius arba sudavus ir aukštaičius, kurie senovėje dažniau buvo vadinami lietuviais. Jotvingiai užėmė pietinę Lietuvos teritorijos dalį kairėje Nemuno pusėje. Žemaičiai XIII-me amžiuje gyveno prie Kuršų jūros abipus Nemuno žiočių ligi tos vietos kur šesupė įteka į Nemuną, bet didesnė jų sodybų dalis buvo dešinėje Nemuno pusėje. Nuo aukštaičių senovėje juos skyrė Nevežio, o vėliau Dubysos upė. Pačios Baltijos jūros senais laikais žemaičiai nebuvo pasiekę, nes ten visų pakraščiu nuo Klaipėdos iki Liepojos gyveno kita aisčių kiltis — kuršiai. Likusiems rytiniame plote gyveno aukštaičiai.

Šiaurėje nuo lietuvių gyveno latvių kiltys: kuršiai, žemgaliai, letgaliai ir sėliai. Dešinėje Dauguvos pusėje savo sodybas turėjo letgaliai, prie Baltijos jūros kuršiai, prie Dauguvos žiočių žemgaliai, o toliau nuo jų į rytus sėliai.

Nežiūrint to, kad aisčiai buvo pasidalinę į didesnes ar mažesnes kiltis, visi jie vartojo tą pačią kalbą, kuri nors ir turėjo keliatą tarmių, tačiau jos viena nuo kitos nedaug kuo skyrėsi. Tai aiškiai galima pastebėti iš sekančių pavyzdžių:

lietuviškai — Dievas, ranka, galva; latviškai — Dievs, ruoka, galva; prūsiskai — Deivs, ranko, galvo. Giliau panagrinėję šias tris aisčių tarmes priešime prie išvados, kad prūsų kalba daugiau skyrėsi nuo lietuvių negu lietuvių nuo latvių.

Kadangi aisčių kalba priklauso prie arijų šeimos kalbų, dėlto ji su kitomis

ypač senesnėmis kalbomis turi nemažą panašumą. Todėl nenuostabu, kad viduramžių Lietuvos didikai atradę daugelį lietuvių kalbos panašumų ar sutapimų su lotynų kalba, norėdami išaukštinti savo tautos kilme, sukūrė teoriją, pagal kurią lietuviai esą kilę iš romėnų. Tiesa lietuvių kalba su lotynų kalba turi nemažą panašumą; klasišku pavyzdžiu mums gali būti šis sakinytis: trys vyrai traukite jungą — tres viri trahite jugum.

Tačiau nors aisčių kalba ir turi daug panašumų su graikų, lotynų ir slavų kalbomis, iš to dar neseka, kad ją būtų galima vadinti viena iš suminėjų kalbų. Aisčių kalba yra visiškai savarankiška indoeuropietišku kalbų šeimoje šaka ir yra lygiateisė su kitomis tai pačiai šeimai priklausančiomis kalbomis. Ji dargi yra vertesnė už kitas kalbas, nes išlaikė daugiausia tų savybių, kurios radosi bendroje visų indoeuropiečių kalboje prieš jų išsiskyrimą. Nenuostabu todėl, kad kalbotyros mokslo specialistai nagrinėdami lietuvių kalbą, kuri daugiau už kitas aisčių kalbas pasižymi savo senumu, stato ją pirmoje vietoje. Šiandieną kada aisčiams grėsia visiško sunaikinimo pavojus, tie mokslo vyrai turėtų kelti balsą ir neleisti žūti vienai iš geriausių išlaikiusių bendrąsias indoeuropiečių kalbos savybes šakai.

Nors visi aisčiai turėjo tą pačią kilme ir kalbą, bet jie nesukūrė vienos valstybės ir dėlto daugelis jų amžių bėgyje žuvo. Prūsus ir dalį sudavių XIII-me amž., pavergė, sunaikino arba nutautino Vokiečių Ordinas. Jotvingus išnaikino lenkai. Latvių kiltis kietoj vergijoje ilgą laiką išlaikė Livonijos Ordinas. Tik vieni lietuviai XIII-me amž. viduryje sukūrė savo valstybę, kuri laiko bėgyje labai išaugo, bet vėliau susidėjus su lenkais išsigimė

Tyrinėjant Pearl Harbor Japonų užpuolimą buvo apklaustinėti šie asmenys — kairėj — Adm. James O. Richardson, ir Rear Adm. Husband E. Kimmel. Richardson buvo pakeistas Kimmel'iu trumpam laikotarpyj prieš japonų užpuolimą.

Naikintojams Ateis Galas

Saulė Rytuose skaisčiai tekėjo —
Ne visų akys jos grožę matė;
Paukščiai miškuose giesmes čiulbėjo
Džiaugsmas! o kitus tik šurpiai kratė.

Štai, vėl į pietus žaselės lekia —
Garniai ir gubės ir gervės skrenda!
O mūsų broliai savo netekę —
Tėvynės, vietos sau nesurandą.

Svietur ištremiti ir išvaikyti —
Tik orą gali liuosai kvepuoti
Atsiminimais jausmai varžyti —
Kas bus pirmuoju ranką jiems duoti?

Pasaulis didis ir toks ruimingas,
Daugybė vietos, plačios pustynės;
Tik vienas geras Dievas teisingas
Žino, kam eina bjaurios peštynės...

Sparnuočiai laisvę kitur kur gauna,
Nenukankinti baisių žudystų...
Jie savo lizdus be baimės krauna,
Nėra pavojaus nuo anarchistų.

Ak, tu Lietuva mūsų brangiausi!
Kur tavo laisvė žuvo, nuėjo?...
Bočių žemelė Aisčiams mieliausia,
Kam tau retežius priešai uždėjo?

Būriais juodvarniai ten laksto, krankia
Vanagai, arai prie aukų klykia —
Namų griuvėsius kojotai lanko,
Aprasko kūnus kurie dar likę.

ir praradusi laisvę patekovo vadinami Tacito duorusų vergijon. Po Didžiojo karo dvi aisčių tautos: — Lietuva ir Latvija, buvo atgavusios laisvę, bet pastaraisiais laikais susilaukė dar baisesnių dienų už tas, kurias pergyveno jų tėvai Rusijos caro vergijoje.

Baigdami šį straipsnelį jau galime prieiti prie sekančių išvadų. Aisčiai yra indoeuropiečiai. Jų protėvynės reikia ieškoti Diniepro, Berezinos ir Sožo upių aukštupiuose. Nuo kitų indoeuropietišku kilčių jie atsiskyrė V-me amž. prieš Kristų, tuo pat laiku galbūt prūsai pasiekė Baltijos jūrą. Iki IX-jo amž. jie bu-

tuojau vardu "Aestiorum gentes", o vėliau jie buvo vadinami **Baltais**, arba paskirų kilčių vardais. Visi aisčiai dalinosi į tris pagrindines šakas: prūsus, lietuvius ir latvius. Visi jie kalbėjo ta pačia kalba, kuri būdama iš indoeuropiečių šeimos kalbų turi panašumų su kitomis tos šeimos kalbomis ir geriausia yra išlaikiusi senosios indoeuropiečių kalbos požymius. Kadangi aisčiai nesukūrė vienos valstybės, todėl jiems visados buvo sunku atsispirti prieš galingesnius priešus ir todėl dauguma jų žuvo.
T. Viktoras Gidžiūnas, O.F.M. Roma.

Isigyk Angliškai-Lietuvišką Žodyną

English - Lithuanian Dictionary

Žodynas turėti savo knygyne yra be galo naudingas dalykas, nes jis yra geras kalbos mokytojas ir stiprus patarėjas. Mes siūlome Jums Angliškai-Lietuvišką Žodyną, kuris yra skaitomas vienas iš geriausių. Jo formatas-dydis: 6 coliai per 4". 400 puslapių; kietais, stipriais audeklo aparais. Parduo-davo po \$4.00; dabar mes Jums siūlome bargeną—atiduodame už \$3.00. Mes jų nedidelį skaičių turime. Prašome skubiai užsisakyti. Užsisakant žodyną, mums laiška rašyti nereikia, tik idėk į konvertą kuponą su \$3.00, ir tuojau gausite puikų Angliškai-Lietuvišką Žodyną.

Užsakymus siųskite:
DARBININKAS

366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

"DARBININKO" ADMINISTRACIJAI:
Šiuomi siunčiu \$3.00 ir prašau prisiųsti Angliškai-Lietuvišką Žodyną:

Vardas .....
Adresas .....

VETERANAMS PAGALBA

Klausimas. Ką tik girdėjau, kad Pirmo Pasaulinio Karo veteranų našlės gausna pensiją. Ar patys veteranai gali gauti pensiją?

Atsakymas. Taip — karo invalidai ir vyrai, kurie dėl blogos sveikatos negali dirbti.

Klausimas. Pamečiau savo paliuosavimo sertifikata. Kaip galiu gauti kopiją?

Atsakymas. Pasiųsk laišką į Adjutant General, War Department, Washington, D. C., pažymėk tikrą pilną vardą, dabartinį adresą, dieną ir vietą įstojimo į tarnybą ir kada paliuosuotas, ir "serial" numerį.

Klausimas. Išstojau iš Laivyno. Dabar pageidauju perkelti savo apraudą

į privatišką kompaniją, kad apsaugoti savo įmokėtus mokesčius. Kaip galiu tą padaryti?

Atsakymas. Nėra jokių parūpinimų perkelti National Service Life Insurance į privatišką kompaniją. Tavo aprauda yra valdiška aprauda, Veterans Administration rankose. Mokeščiai neaukštūs — vidutiniški. Valdžia ragina visus būvusius tarnyboje vyrus laikyti šią apraudą. Tamstai pasiuntėme Veterans Administration knygelę apie palaikymą šios pigios apraudos.

Klausimas. Paliuosuotas kaip karo invalidas. Prašiau valdiško darbo. Turiu įrodyti, kad gaunu invalido pensiją nuo valdžios.

Atsakymas. Kreipkis prie to Veterans Administration ofiso, kuris tamstai parūpino išgauti pensiją, paduodamas jiems savo "C" numerį ir ten išduos statementą apie pensiją. Tas statementas padės nustatyti "civil service rating".

Klausimas. Mano brolis užmuštas karėje ir jo žmona dabar gauna pensiją. Ji vėl ištektėjo. Ar mano biedni tėvai gali prašyti pensijos jai ištektėjus?

Atsakymas. Negalima kitam pavesti našlės pensiją. Jeigu galite įrodyti, kad tėvai buvo užlaikomi jiems pensija gal bus paskirta. Tamstai pasiuntėme blankas, kurias turėsite išpildyti ir pasiųsti Veterans Administration.

Klausimas. Iš armijos išstojau prieš dvejus metus. Man sako, kad GI mokslo parūpinimai mane neliečia. Ar teisybė?

Atsakymas. Ne. GI Bilijus padengia veteranus iki dviejų metų po išstojimo iš tarnybos — tai du metai po išstojimo arba du metai po paliuosavimo. Karas dar oficialiai nebaigtas, ir gali naudotis GI bilijaus parūpinimais.

NATIONAL DEPARTMENT
Catholic War Veterans
Empire State Building
New York 1, N. Y.

Komunistų "rojus" — visi lygūs ubagai.

IN VOGUE — Natural wild mink stole with full cape back and new sleeve treatment, designed by Dein Bacher, was highlight of recent fashion show in New York's Waldorf-Astoria.

Apieškomas Richard Sells, 13 m. amžiaus susikaltėlis Illinois State Penitentiary, kuris sunkiai sužalojo savo 78-nių metų amžiaus motiną ir teismo buvo nuteistas 50-čiai metų kalėti. Ligi jis pasieks pilnus metus bus laikomas State Reformatory ir po to bus nusiųstas į kalėjimą.

Iš viršaus bombos nuodingos kabo;
Girių pakrūmės kas pasislėpę —
Mato, kas rengia mums mirties grabą
Budeliai nuožmūs tautą aprėpę...

Ten kur Nevėžys, šauni Šventoji,
Nemunas, garsi juosta — Šesupė —
Neris, ir tyro vandens Juodoji, —
Iš visų viena kraujuota UPĖ.

Kryžkelėms svyra kryžių - kryželiai,
Nebēr maldingų, kurie lankytų —
Jei prašnekėtų mums tie Smūtkeliai,
Teiktų paguodą ir užtarytų...

Tiems, ką neteko savų namelių,
Dingę bazužės tos samanotos,
Ką su maldomis klaupės ant kelių,
Kur Kristaus kancios taip apraudotos.

Širdingos maldos siekdavo Dangų!
Jautrūs duosnumai duosniai aidėjo —
Dabar nušviesta ant žūties bangų!
Dėl ko mus mažus smakai praryjo?!

Gyvieji kenčia skurdą, nuplėšti, —
Svietur išguiti ir be sodybų —
Kaip su rezniko peiliu nurėžti!
Sibiro tundros nardo be ribų.

Savi išdergti javų laukeliai, —
Kaimai, triobėsiai jau sunaikinti —
Pradingę gražūs sesių darželiai...
Jaunuoliai vyrai?... tie išgadinti.

O prie raudonai numiesto klando
Moterys, kniubscioms gludėjo, verkė: —
Čia vyrai dingę nuo Arogano —
Smaugliai joms vargšems čia skausmą teikė.

Vokiečiai sūnus — dukras išplėšė —
Ruskiai - burliokai sau išgabeno...
"Svečiai" brutalai "valdo" ištyžę,
Tai tókis stovis tėvynės mano!...

Tikroji būtybėj aštrūs erškėčiai —
Vaikučiai alksta prie tuščiojo stalo.
Šiaubo nustelbti žmonės kaimiečiai,
Į galvas, kaulus jiems vynis kala.

Jaunus bernaicius į "vaiską" ima
Tiems atgal grįšti kelių jau nėra!
Taip tai gamina mums išnykimą
Bolševikinę brukdami "vierą".

Mūsų tėvynė jau ruskių žemė, —
Ir žalios lankos, lygūs laukeliai
Suėsta laisvė, sugniaužta laimė, —
Nuodais užpilti siauri takeliai.

Apkurtę šylai, išnykę dainos —
Tad širdys liūdno ir nespakainos!
Myglų, pavojų, skaudulių dienos —
Ar benudžius vėl kada blakstienos?!

Už ką-gi tiek daug plakti, kankinti?
Kybirais kraują šlakstę, pralieję...
Visi daigteliai iš jų atimti —
Už ką tas žiaurias kančias kentėję?

Gal nedorybę kad išauginus —
Rusijai leisti plėstis, užaugti —
Doresnes tautas greit iškankinus
Jų gentys, vaikus trūci, išsmaugti?

Varguoliai - vargšai Pabalėcio žmonės!
Persmėigti mirtim ir išdarkyti —
Prie Dievo šaukias jie gaut malonės —
Kintanti badą ir iškankinti.

Ten "razbaininkai" "sprauniai" "bosauja",
Nualindami mokslus ir turtus —
Plėšrūs mongolai tik laidokauja,
Pažadų tiesa akla, apkurtus...

A. J. Jotis.

Spalių 23, 1945.

(Bus daugiau)

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

BRIDGEPORT, CONN.

Sutikau daug parapijos jauni- mo, grįžusio iš karo lauko. Vieni turi vienokius, kiti kitokius pažymius. Tėko matyti ir kry- žio pažymį pas vieną grįžusį karį iš Europos. Šiuo laiku šie jaunuoliai yra grįžę: J. Barno- tas, panelė slaugė viršinkė Barnotaitė, J. Balčius, A. Loris, A. Balsys, J. Kilkaitis, L. Matei- ka, Ed. Navardauskas, broliai Ragauskai, Ed. Tamašūnas, broliai Rakauskai, J. Cibulskis, J. Zokas, J. Stankaitis, A. Janu- lis, V. Svirskas, J. Skarnulis, J. Mitcius, J. Ramanauskas, Ed. Dziedal, Al. Zikaras, J. Žiobas, J. Urbonas, Ed. Andriūškevi- čius. Taipgi yra grįžusių poilsiu.

BALF vietinis skyrius savo vaju baigė sekmingai, ir į Brooklyną nusiuntė 61 dėžę maisto ir drabužių. -Dabar, kurie galite patys, tai sudarykite atskirus *Dovanų Pakelius*, ir ga- lite pridėti savo vardą ir adresą. Pakeliai neturėtų būti sunkesni kaip 11 svarų. Žinoma, gavęs tokią dovanėlę su adresu jis pats atsakys aukautojui. Sudar- rykite tokias Kalėdų dovanėles Lietuvos žmonėms išblaškytiems po Europos kraštus. To- kius pakelius galite pasiųsti į sandelį, 101 Grand St., Brook- lyn, 11, N. Y., iš kur pasius vargstantiems lietuviams užjū- ryje.

Parapijos choras jau rengiasi prie švenčių. Mokinasi mišias ir kitas lietuviškas Kalėdų gies- mes.

PADEKA

Giliu nuoširdumu dėkojame sekantiems Statybos Fondo au- kotojams už gausias aukas:
M. Vaičiulienė \$100., Miners- ville, Pa.; Nesiskelbęs \$100., Mi- nersville, Pa.; Nesiskelbęs \$100., Minersville, Pa.; Mr. and Mrs. K. Wasal \$100., Dorchester, Mass.; R. Ankeravičienė \$100., Waymart, Pa.; Nesiskelbęs \$80. Mrs. M. Skarakodas \$25., Phi- ladelphia, Pa.; Mrs. C. Cheleden \$10., Philadelphia, Pa.; Mrs. M. Zalkas \$10., Boston, Mass.; Mrs. B. Beniusis \$10., Philadel- phia, Pa.; Mrs. A. Gaudish \$10., Chicago, Ill.; Mrs. S. Alinskas

NO HOPE is held by doctors for life of Donna Rose Ingliss, 12-year-old daughter of Mr. and Mrs. William J. Ingliss of Chicago. Suffering from leukemia, dread blood disease, she is given only a few weeks to live.

\$10.; Mrs. K. Babinskienė \$10., So. Boston, Mass.; Mrs. P. Gu- donis \$10., Philadelphia, Pa.; Mr. Jos. Radzavičius \$10., Ba- yonne, N. J.; Mr. G. Čižauskas \$5., New Philadelphia, Pa.; Mrs. B. Statkus \$5., Philadelphia, Pa. Mrs. A. Jacienė \$5., So. Boston, Mass.; Miss R. Lescavage \$5., Great Lakes, Ill.; Mr. and Mrs. J. Slabinski \$5., Wilkes Barre, Pa.; Mr. J. Diamond \$2., Upper Darby, Pa.; Mrs. Lutskienė \$2., New Philadelphia, Pa.; Mrs. M. Kralikauskienė \$2., Newark, N. Jersey.

Didžiai įvertindamos ir bran- gindamos jūsų pasiaukojimus mūsų gerovei, maldoje prašome Dieviškąjį Dovanų Dalintoją danguje savo švč. širdies tur- tais gausiai atlyginti jums, brangieji už jūsų gailestingas širdis ir dosnias rankas.

Sirdingiausiai dėkingos,
Sv. Kazimiero Seserys.

PADEKA

Pasisekus įsigyti naują moti- nišką namą Brocktone, norime pareikšti nuoširdžią ir gilią pa- dėką visiems, kurie savo auko- mis ir darbais padėjo mums jį išmokėti ir įrengti vienuoliškam gyvenimui. Taipgi širdingai dė- kojame ir tiems, kurie savo au- komis padeda išlaikyti senelių ir našlaičių prieglaudą.

Už visus geradarius, gyvus bei mirusius, aukojame visas savo maldų ir darbų nuopelnus kiek- vieną šeštadienį; laikome įvai- rias novenas metų bėgyje ir prisimename jų reikalus kasdien. Be to, kas mėnesį šv. mišios bū- na laikomos jų intencijoms.

Nukryžiuoto Jėzaus Seserys.

AUKOTOJŲ SĄRAŠAS:

Prelatas J. Ambotas \$300.00; V. J. Kančios Arkibrolija, Wa- terbury, Conn. 210.30; Nekalto Prasiždėjimo Draugija, Cambrid- ge, Mass. 208.50; Marcelė Dani- lienė, Waterbury, Conn. 200.00; J. & R. Rusas, Utica, N. Y. 200.- 00; Mrs. R. Dirzis (suruošė Bunco Party) (pelnas) 107.00.
Po \$100.00 — P. G. Bender, Detroit, Michigan; Mikalina Baikauskienė, Detroit, Michi- gan; Mr. & Mrs. J. Kratavage, Detroit, Michigan; J. Grumbli- s, Chicago, Illinois; C. Donyweck, Pittsburgh, Pa.; Kun. M. J. Ur- bonas, Du Bois, Pa.; W. J. Bui- vis, Chicago, Ill.; K. Usienė, Chicago, Ill.; J. Buzas, Chicago, Ill.; F. Saunorienė, Chicago, Ill.; V. Martis, Gary, Indiana; J. Smilingas, Aurora, Illinois; Zdanių Šeimyna, Oakville, Conn.; Katarina Kaminskiūtė, Sunsbury, Conn.; M. Marcinku-

JUST HAPPY—Smiling pan above is not new type gargoyle for television. It's just CBS radio funnyman Fred Allen giving his re- action in eloquent facial expressions to news that Japan has quit.

Sučiuptas vagištis, kuris nusavino už \$49. galanterijos dalykėlių, nesi- duoda apkrečiamas. Bet matomai policininkai tokiems sportams turi vaistų ir juos lengvai priveda prie tvarkos.

niėnė, Manchester, Conn.; A. Plymouth, Pa.; B. Molekaitė, Jarusevicz, Lowell, Mass.; F. Delmar, New York; Kun. K. E. Libauskas, Gary, Indiana; Pau- lauskienė, Maspeth, N. Y.; M. Paplauskienė, Binghamton, N. Y.; P. Kareivienė, Scranton, Pa.; Baltrušaitienė, Scranton, Pa.; P. F. Zakarauskiene, Scrant- on, Pa.; D. Kašėtienė, Wilkes- Barre, Pa.; A. Tamašūnienė, Philadelphia, Pa.; P. Timins- kienė, Philadelphia, Pa.; Sgt. J. Gyvojo Rož. Draugija, Philadel- phia, Pa.; O. Kankalienė, Wa- terbury, Conn.

Jo \$20.00 — A. Gudelauskie- nė, E. Granby, Conn.; B. Be- lauskienė, Washington, D. C.; A. Anucis, Worcester, Mass.; Mrs. F. Yanoshat, Scranton, Pa.; U. Pazniokienė, Norwood, Mass.

Po \$50.00 — Mrs. J. Sadusky, Mahanoy City, Pa.; K. Jurgevi- čienė, Atwood, Mass.; G. Iva- nauskienė, Detroit, Michigan; D. Bartkienė, Chicago, Ill.; Mr. & Mrs. A. Urbikas, Mason City, Iowa; Mrs. J. Kastanavich, Frackville, Pa.; Mr. & Mrs. P. Gaigalas, Cambridge, Mass.; E. Granby, Conn.; Adelė Bartkus, Strauss, New ark, N. J.; A. E. Granby, Conn.; M. Andriū- sz, Newark, N. J.; M. Baku- nonienė, Binghamton, N. Y.; G. melaitis, Rochester, N. Y.; M. Mulevičienė, Amsterdam, N. Y.; Mrs. Gawronski, North Ab- ington, Mass. 35.00; Mrs. H. Wash., S. Baltrukonis ir šeima, Brass, Camden, N. J. 30.00; Markevių šeima, South Boston, Mass. 30.00; Rozalija Gaucias, Chicago, Illinois 30.00.

Po \$25.00 — Joseph M. Wei- singoff, Baltimore, Maryland; Lt. V. J. Stakutis, South Bos- ton, Mass.; Kodienė, Hartford, Conn.; M. Sviklaitė, Worcester, Mass.; O. Adomaitienė, Chica- go, Ill.; V. Katauskas, Chicago, Illinois; A. Černauskienė, Jersey City, N. J.; Kun. I. Kel- melis, Newark, N. J.; O. Česna, Chicago, Ill.; M. Slavickienė, Grand Rapids, Michigan; A. Chernauskienė, Detroit, Michi- gan; Mrs. M. Chess., Hillside, N. J.; J. Zinevičienė, South Bos- ton, Mass.; J. P. Vaitkus, Wor- cester, Mass.; E. Sapko, Wor- cester, Mass.; M. Kieriūtė, Northampton, Mass.; A. Swen- goris, Lowell, Mass.; Kun. J. Auruscavage, Eynon, Pa.; Šv. Magdalenos Draugijos, Maha- noy City, Pa.; Mrs. A. Vaice- kauskas, Minersville, Pa.; Kun. F. Mockus, Coaldale, Pa.; Kun. S. C. Mozuras, Silver Creek, Pa.; Stanley & Pauline Zviga- tis, Philadelphia, Pa.; M. Skara- kodienė, Philadelphia, Pa.; M. Paulauskienė, Philadelphia, Pa.; A. Dzikas, Philadelphia, Pa.; South Boston, Mass.; E. Guo- a, Vindašienė, Providence, R. I.; Petras Jokubauskas, Water- bury, Conn.; Mrs. S. Tvaronai- tis, Hartford, Conn.; J. Vizynis, Londonderry, N. H.; A. Sidlaus- kienė, Rockford, Ill.; Kun. W. R. Washila, Clayton, New Me- xico; E. Matelis, Baltimore, Maryland; M. Pikutienė, Wil- kes-Barre, Pa.; E. Shulskienė,

Levitskienė, Pittston, Pa.; Mrs. E. Damusevičienė, Forest City, Pa.; Mrs. K. Simonaitis, Miners- Mills, Pa.; Mrs. M. Kapočius, Parsons, Pa.; Gyvojo Rož. drau- gija, Detroit, Michigan; A. Za- nawicz, Waterbury, Conn.; J. J. Kisieliene, Gilberton, Pa.; Verseskas, Waterbury, Conn.; A. Yonusas, Schenectady, N. Y.; U. Libieris, Amsterdam, N. Y.; C. Jaruszaviciene, Niagara Falls, N. Y.; V. Bakas, Van Goebloouski, Connerton, Pa.; Dyke, Michigan; L. Vasiliaus- kaitė, Elmhurst, Pa.

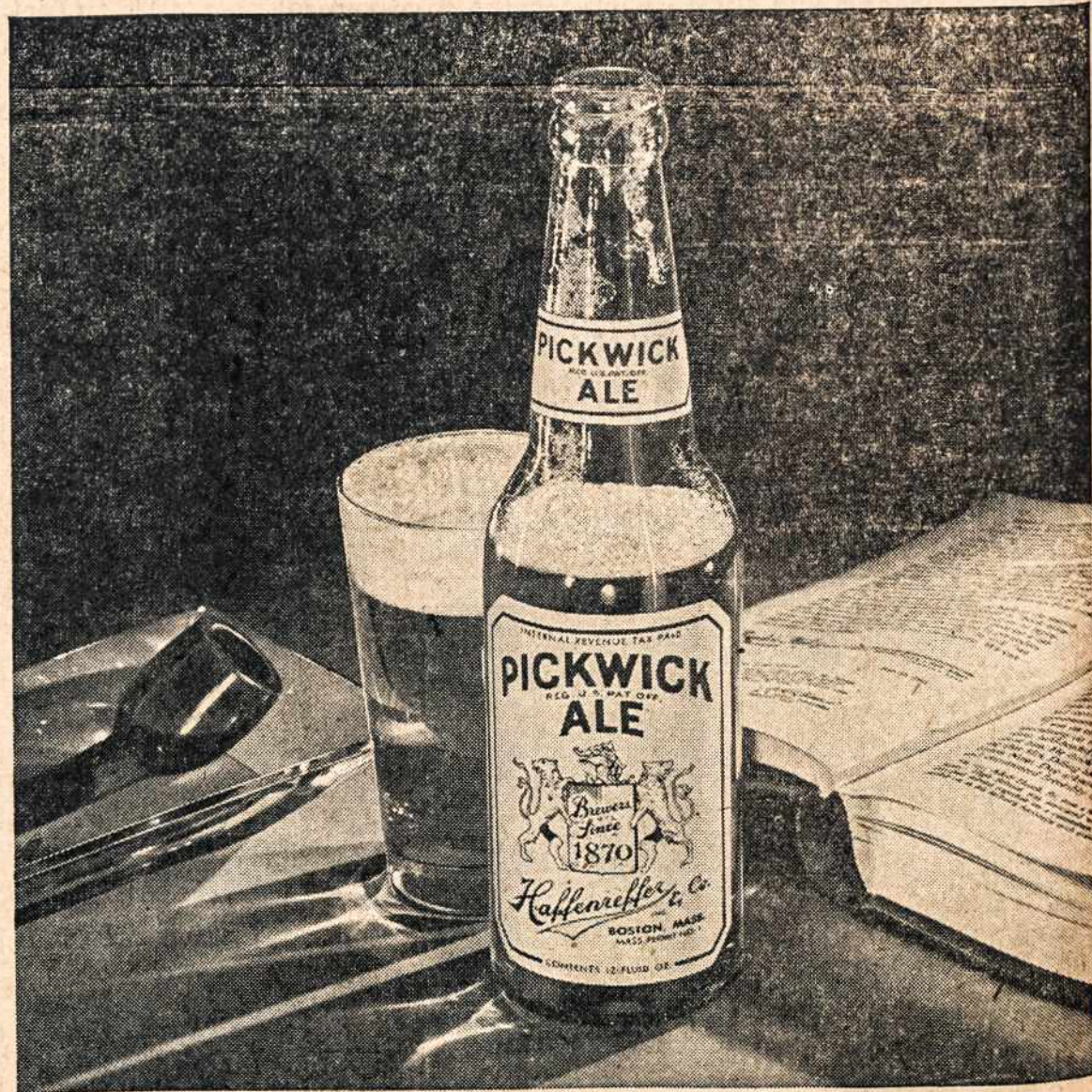
Mrs. A. Polizauski, Baltimore, Maryland 7.00; S. L. A. 42 kuo- pa, Grand Rapids, Michigan 6.00; S. Miltenis, Brooklyn, N. Y. 6.00; U. Daukanaiene, Brook- lyn, N. Y. 6.00.

Po \$5.00 — A. Jancierienė, Wilkes-Barre, Pa.; A. Sestakau- skienė, Hudson, Pa.; A. Reks- tienė, Pa.; M. Strimienė, Wil- kes-Barre, Pa.; Mrs. R. Ro- land, Camden, N. J.; A. Petu- sienė, Paulsboro, N. J.; O. Ma-

karavičienė, Wilkes-Barre, Pa.; Šv. Vardo Draugija, Rockford, Illinois; F. Strazdienė, Walth- am, Mass.; M. Silanskienė, Ha- verhill, Mass.; E. Magnus, Wil- mington, Delaware; L.R.K. Su- sivienymas, Binghamton, N. Y.; Sharkienė, Irvington, N. J.; Mrs. Yrshus; Linden, New Jer- sey; Mrs. Wilson, Bayonne, New Jersey; Zilyis, E. Harri- son, N. J.; Mr. Agentas, Eliza- beth, N. J.; Mrs. Petkus, New- ark, N. J.; A. Alesk, Newark, N. J.; Ann Zurilus, Linden, N. J.; P. Paulikonis, Elizabeth, N. J.; Mrs. M. Visgil, Camden, N. Jersey; Marcelė Kočienė, Brooklyn, N. Y.; John Swipas, New Kensington, Pa.; A.L.R.K. 59 kuopa Moterų Sąjungos, She- nandoah, Pa.; Mrs. A. Youch., Frackville, Pa.; M. Sharkunas, Bridgeville, Pa.; Mrs. P. Zamu- levič, Pittsburgh, Pa.; A. Pa- lecki, Pittsburgh, Pa.; P. Motie- pinienė, Luzerne, Pa.; Mrs. V. Kudgus, Forest City, Pa.; Flo- gija, Detroit, Michigan; A. Za- nawicz, Waterbury, Conn.; J. J. Kisieliene, Gilberton, Pa.; Mrs. A. Supinskienė, Mt. Car- mel, Pa.; Mrs. P. J. Kubert, Ma- hanoy City, Pa.; Mrs. L. Toma- C. Jaruszaviciene, Niagara lavage, Minersville, Pa.; Mrs. M. Kavaliauskienė, Hartford, Ct.; Albertas Kristaponis, Philadel- phia, Pa.; Mrs. M. Zeliński, Minersville, Pa.; Mrs. A. Nar- ish, Minersville, Pa.; Marė Yod- snukienė, Warrior Run, Peely, Pa.; A. Valaitienė, Wilkes Bar-

(Bus daugiau)

Kad ir geri kiti išdirbiniai, kurie nusimano apie elių, visada grįžta prie

PICKWICK

"ALE that is ALE"

Septyniasdešimt Penkta Metinė Sukaktis

BREWED BY HAFENREFFER & CO., Inc., Boston, Mass., BREWERS SINCE 1870

VIETINĖS ŽINIOS

ŽINUTĖS

AUKOS. Petronelė Balutienė aukavo \$5.00 seselių namui Brocktone ir \$5. parapijos mokyklai. Dar parapijos mokyklai aukavo N. N. \$62. Badaujančiams maisto pirkti suaukota \$50. Mokyklai aukavo Julijona Kazlauskienė \$20., Jonas Zaikis \$10. Ačiū.

Bostono pašto viršininkas prašo visų išsiuotinti visus sveikinius ir dovanas šią savaitę, kad nueitų prieš Kalėdas.

Maisto vėjus. Per šią savaitę eina Amerikos Katalikų parapijose konservuoto maisto vėjus. Amerikos karo pašelpos komitetas rūpinasi vajumi ir badaujančiams pristatymu šio maisto.

Mūsų parapijos žmonės gausiai aukoja blėkinių dėžučių maisto. Kiti aukoja pinigais. Jau suaukavo nupirkimui minimo maisto \$50.

Prašome visi nešti konservuotą valgį Europos ir Azijos badaujančiams į bažnyčios salę.

NAUJŲ NARIŲ PRIĖMIMAS. Sekm. gruodžio 9 d., Bostono diecezijos bažnyčiose buvo naujų narių iškilmingas priėmimas į Šv. Vardo vyrų draugiją. Visose bažnyčiose lankėsi daug vyrų ir įstoja į šią bažnytinę draugiją.

Šv. Petro par. bažnyčion, 2:30 val. p.p., prisirinko jaunų ir senų, profesionalų ir darbininkų vyrų pusę bažnyčios. Išrašymo formalumus vedė ir pamokslą pasakė kun. Albertas Abračinskas, dvasios vadas. Jis taip pat suteikė palaiminimą švenčiausiu Sakramentu. Asistuoja dalyvavo kun. S. Saulėnas ir kun. A. Janušonis.

Kun. Virmauskis sveikino Šv. Vardo atgijusią draugiją, jos dvasios vadą kun. Al. Abračinską ir valdybą; dėkuoja jiems už sekmingą darbuotę; ir linkėjo visiems Dievo palaimos.

Pamaldoms pasibaigus draugija laikė savo mėnesinį susirinkimą.

Ateity draugija laikys susirinkimus antrą mėnesio sekmdienį tuojau po šv. mišių, kurios prasideda 10 val. ryte.

Sodalietės turėjo naujų narių priėmimą. Šeštadienio vakare, Sodalicijos metinių rekolekcijų baigoje, prisirašė daug naujų narių.

Po pamaldų Sodalietės turėjo užkandžių — pagerbti naujas nares.

Rekolekcijas vedė Sodalietė dv. vadas kun. Al. Abračinskas.

Ir dar naujų narių priėmimas. Gruod. 16 d., sekm., 2:30 val. po pietų, įvyks metinis naujų narių priėmimas į Marijos Vaikelių draugiją. Pamaldas atliks jų dvasios vadas kun. S. Saulėnas. Po pamaldų vaikučiai turės užkandžių. Šioji bernaičių ir mergaičių draugijėlė nuo seniai gerai gyvuoja. Jie taip pat eina išpažinties sykjį mėnesį ir laiko susirinkimus. Retkarčiais rengia vakarėlius ir laiko priva-

CONSERVATION STOPS WASTE!

BISON ONCE ROAMED OUR WESTERN PLAINS IN GREAT DROVES, NOW PRACTICALLY EXTINCT.

GRIZZLY BEAR ONCE THE TARGET OF HUNTERS, NOW ALMOST ALL ARE IN ZOOS.

MAN'S MODERN WHALING BOATS AND WEAPONS HAVE ALL BUT ELIMINATED WHALES EXCEPT IN THE ANTARCTIC.

POST WAR HOME CONSERVATION INCLUDES SAVING USED KITCHEN FATS, EVERY POUND TURNED IN SPEEDS UP PRODUCTION OF SOAP, NYLON STOCKINGS, CLOTHING, PAINTS AND MANY MORE SCARCE ITEMS.

čius išvažiavimus. Geriausias kloties jaunųjų draugijėlei.

RŪPINASI CHORU. Kun. Al. Abračinskas sekmingai atlikęs Šv. Vardo draugijai ir Sodalicijai naujų narių vaju, kreipia dėmesį į chorą. Jis dabar padeda seselei vargonininkei Inkarnatai sutraukti daugiau giedorių. So. Bostono parapijos choras visuomet turėjo gerų dainininkų, bet, ypač karo metu, mažai dainininkų. Dabar grįžus vaiknamams namon iš karo lauko, bus galima išgirsti ir vyriškų balsų giesmėse ir dainose.

Visi dainininkai ir dainininkės esate kviečiami priklausyti prie choro. Kalėdų metu jūs ypatingai esate reikalingi. Prašome, prašome į talką Dievą pagarbinti giesmėmis.

Padėkos Žodis

Sirdingai dėkojame kun. P. Virmauskui, Šv. Petro, South Boston, Mass., parapijos klebonui ir visiems parapijonams, kurie suprasdami Vilos Juozapo Marijos Statybos reikalą sudėjo aukų šimtą dolerių.

Dėkinga, nuolatine malda atmename visus mūsų geradarius ir prašome Dievą gausiai laiminti kiekvieną.

Tikrai dėkingos,
Šv. Kazimiero Seserys.

Dėkingumo Žodis

Visiems mūsų geradariams, Saldžiausias Sirdies parapijoj, New Philadelphia, Pa., reiškiame nuoširdų ačiū. Suma \$337, kurią neperseniai sudėjote žymiai padidino Vilos Statybos Fondą.

Dėkingose maldose atsiminsime duosnius aukotojus ir melsime Visagalią šimteriopai atlyginti kiekvienam.

Giliai dėkingos,
Šv. Kazimiero Seserys.

Nesveikuoja

Sugrįžęs iš Amerikos Lietuvių Kongreso, Chicago, Ill., p. Vincas Balukonis, So. Boston Café savininkas, susirgo, ir kol kas nėra pilnai pasveikęs.

Taipgi šiomis dienomis sirgučiuoja ir adv. Kazys Kalinauskas, kuris taip pat yra buvęs Amerikos Lietuvių Kongrese ir po to jo garbei buvo suruoštas bankietas. Greičiausia dėl nuovargio ir vienas ir kitas sirgučiuoja. Linkime atgauti sveikatą!

Remkite tuos profesionalus ir biznieriū, kurie savo skelbimais remia "Darbininką".

Pagerbė Profesionalų

Gruodžio 5 d., Boston City klube įvyko bankietas adv. Kazys Kalinauską pagerbti. Kaip žinoma, adv. Kazys Kalinauskas neseniai buvo paskirtas Federacijos prokuroro asistentu šiame distrikte. Susidaras bankieto rengimo komitetas, vadovaujamas Dr. Povilo Jakmauh (Jakimavičiaus), buvusio Massachusetts valstybės sveikatos komisijonieriaus, labai nuosirdžiai pasidarbavo. Bankietė dalyvavo apie pustrėčio šimto svečio ir viešnių, kurių tarpe buvo miesto, valstybės ir distrikto prokuroro atstovai ir nuosirdžiai sveikino adv. Kazį Kalinauską ir jo žmonelę ir linkėjo geriausių sekmių.

Iš lietuvių kalbėjo Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Shallna, adv. Juozas Cunys, Suffolk distrikto prokuroro asistentas, adv. Antanas Mileris, adv. Wm. J. Howard (Kavaliuskas). Kun. A. Abračinskas atkalbėjo maldą ir taipgi perdavė savo ir klebono kun. P. Virmauski sveikinimus.

Toastmasteris Dr. Povilas Jakmauh iššaukė kitus dalyvius ir dalyves atsistojimu pasveikinti to vakaro "kaltininką", adv. Kalinauską ir jo žmonelę. Dainų ir muzikos programą išpildė art. Rapolas Juška, dainininkai — Dr. Juozas Antanėlis ir p. S. Paura.

Baigiant programą, pakviestas adv. Kazys Kalinauskas kalbėti. Dalyviai, atsistoję, jį ir jo žmonelę sveikino aplodismentais. Adv. Kazys Kalinauskas nuoširdžiai visiems ir visoms dėkovojo, ypač Dr. Povilui Jakmauh, kuris ne tik darbuosi, kad bankietas pavyktų, bet, kaip adv. Kalinauskas sakė, labai daug jam pagelbėjo gauti paskyrimą. Jis pasižadėjo savo pareigas atlikti taip, kad būtų garbė visiems lietuviams.

Mūsų dienos žaliai žydi. Kryžkeliai vilioja — Štai, žiūrėk, man prie krūtinių žiedas raudonuoja!.. Štai, žiūrėk, lankoje skraido — Margosios plaštakės. Mano šypsos jaunos lūpos, Tavo melsvos akys!

Žydi baltosios alyvos Žydi mirtis žalios. Rankose pravirksta smuikas. Kas nešokti gali!?

Tu nuskink šį mirtos žiedą, Papuošk sau krūtine, Eisim šokti mes suktinio — Linksmoji sesula!..

B. J. Čiūtė — "L."

Neklyskite: Dievas neleidžia tyčiotis iš savęs. Nes ką žmogus sėja, tai ir pias. Šv. Povilas (Gl. 6.7).

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVIŲ DUKTERŲ DR. JOS PO GLOBA MOTINOS SVČ.

Pirmininkė — Eva Markalėnė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 1298.
Vice-Pirmininkė — B. Gaillėnė, 8 Winfield St., So. Boston, Mass. Prot. Rašt. — Ona Ivaškienė, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass. Fin. Rašt. — B. Cunlėnė, 29 Gould St., W. Roxbury, Mass. Tel. Parkway—1864-W.
Izdėtinė — Ona Startulitė, 177 West 7th St., So. Boston, Mass. Tvarėdarė — Ona Mėgirdienė, 948 E. Broadway, S. Boston, Mass. Kasos Gl. — Elzbieta Auštikalnytė, 110 H St., So. Boston, Mass.
Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą antradienį mėnesio, 7:30 val. vakare, Parapijos salėje, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass. Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininkę.

Šia proga dar kartą sveikiname adv. K. Kalinauską ir linkime geriausių sekmių svarbiose pareigose!

Latvių Tremtinių Rūpesčiai

Vakarų Vokietija (LAIC) Lietuvių telegrafo agentūros Eltos žiniomis...

Rugsėjo 9 dieną susidaręs Latvių Centrinis Komitetas deklaravo, kad minėtasis organas yra nepartinė ir nepolitinė institucija, kuri rūpinasi anglų, amerikiečių ir prancūzų žonoose gyvenančiais latviais. Ypatinai būsią rūpinamasi latvių kariais belaisviais, kultūrine veikla, paieškojimu pasimetusiųjų, darbo galimybėmis ir socialiniu aprūpinimu.

Šių uždavinių vykdymui LCK kviečia vietos komitetus suorganizuoti šešis apygardų komitetus: 1) Schleswig-Holsteino ir Oldenburgo, 2) Westfalijos - Koelno - Aacheno - Duesseldorfo, 3) Hesseono - Badėnė - Wuertenbergo (amerikiečių zonoje), Bavarijos, 5) Badeno - Wuertenbergo (prancūzų zonoje) ir 6) Austrijos. LCK numatė atskiromis vietomis Nacionalius Latvių Komitetus, kurioms iki lapkričio 1 dienos pavesta minėtus apygardų komitetus suorganizuoti.

Latvių Centrinis Komitetas darbą paskirstė skyriais ir numatė visą eilę skyrių vedėjų, kurių dauguma prityrę administratoriai ir profesoriai. Latvijos Raudonojo Kryžiaus vyr. Valdyba papildyta trimis naujais nariais.

Latvių Centrinis Komitetas kviečia savo tautiečius laikytis didžiausios drausmės santykiuose su karinės valdžios organais, kurie tvarko Vokietijos okupaciją, ir su vokiečių įstaigomis. Komitetas prašo gražiai ir darniai bendradarbiauti savo tarpe, nepažeisti latvių tautos gero vardo.

LINKSMAS SUKTYNIS

Beržo šakos linksta, svyra. Beržas lieja sulą. Eikim šokti mes suktinio, Linksmoji sesula!

Mūsų dienos žaliai žydi. Kryžkeliai vilioja — Štai, žiūrėk, man prie krūtinių žiedas raudonuoja!.. Štai, žiūrėk, lankoje skraido — Margosios plaštakės. Mano šypsos jaunos lūpos, Tavo melsvos akys!

Žydi baltosios alyvos Žydi mirtis žalios. Rankose pravirksta smuikas. Kas nešokti gali!?

Tu nuskink šį mirtos žiedą, Papuošk sau krūtine, Eisim šokti mes suktinio — Linksmoji sesula!..

B. J. Čiūtė — "L."

Neklyskite: Dievas neleidžia tyčiotis iš savęs. Nes ką žmogus sėja, tai ir pias. Šv. Povilas (Gl. 6.7).

Ar Jau Pasiuntei Kalėdų Siuntinį Lietuvos Tremtiniams?

Jei dar neišsiuntei — pasiskubink! Pirkdamas Kalėdines dovanas savo šeimai, neužmiršk ir tų, kurie dėl karo pasėkų šią žiemą neturės savo pastogės, paprasčiausio maisto ir apdaro ar bus tūkstančius mylių nuo savo sodybų, — ištremime, toli nuo Lietuvos.

Kalėdiniai pakeliai pagaidaujami nesunk esni kaip 11 svarų. Pasistengkite sudėti į juos: kavos, cukraus, muilo, siūlų, adatu, kenuotų daržovių, kenuotos mėsos, žuvų aliejaus, sūrio. Taip pat reikalinga šiltų apatinių baltinių, megstinių, ypač vaikūčiams, batų, kojinių, dantų pastos ir kt.

Pridėję užrašą su savo vardu ir adresu, pakelius siųskite į:

United Lithuanian Relief Fund, Warehouse — 101 Grand St., Brooklyn, 11, N. Y.

IVAIRŲ SKELBIMAI

PRANEŠIMAS

DUODU ŽINOTI,

kad turiu kukovinių su stacijų kryžiuکو rožančių po \$1.00. Su paprastais kryželiais po 50c., knyga "Sveikata Ligoniams" — \$1.00; Sappų knyga 254 puslapių 174 pusl. 40c.; surinktos dainos 124 pusl. 35c.; Deklamacijos ir Dainos 76 pusl. 25c.; Paslaptis kazyrų lošimo 20c., Laivė ir Planetos 20c. Kas pirks už \$1.00, gaus už \$1.50, kas pirks už \$2.00, gaus \$3.00 vertės knygų.

Paulius Mikalauskas, 184 Gold St., So. Boston 27, Massachusetts.

Keith Memorial Fund presents **THE BELLS OF ST. MARY'S** STARTS XMAS DAY

PALENGINK KANCIAS STREŅŲ GELOS

Maloniam palengvinimui bandyk šį svarų naują patikrintą būdą atliksut paprastą streņų gelą. Tik uždegtu vandeniu Johnson's BACK PLASTER' ant pat skaudamos vietos. Sveikins jo vaistai paten gva.

ŠILDO juna nugarą, sujungia kraujo apytaką, skaido jo pritvinimą, lengvina skausmą, šilta multino priedanga laiko šilima vietoj, šilti lauke — duoda nuolatine atramą, jautiesi pulkiai! Beikaltuk TIKROJO Johnson & Johnson pagaminto. Arčiausioj vaistinėj.

Johnson's BACK PLASTER

AMERICAN RED CROSS

IVAIROS SKELBIMAI

Laiškas Iš Argentinos
"Darbininko" adresu yra atėjęs laiškas — Mr. Kazys Žibika. Prašome atsiimti.

Reikalinga Mergina
Dirbti ofise kaip stenografė ir knygvėdė. Patyrimas nereikalingas, bile tik baigus high school'ę. Darbas ant visados ir lengvas. Atsiųskite raštą į Darbininko ofisą, 366 W. Broadway, South Moston, Mass. (JBG.)

Paiėskojimai
ANTANAS JURGELEVIČIUS paieško motinos brolio, savo dėdės Antano Jokubausko kilusio iš Varnių valšės, Telsių apskr., gyvenančio Salem, Mass. Jeigu kas iš ten gyvenančių lietuvių žinotų prašomi jam pranešti ir atsiųskite dėl platesnių informacijų šiuomi adresu:
Pr. Narvydas, 542 Lorimer Str., Brooklyn 11, N. Y.

Parsiduoda—Dorchestery
3-ju šeimynų namas—\$6500.
3-ju šeimynų namas—\$6700.
3-ju šeimynų namas—\$7400.
2-ju šeimynų namas—\$4000.
A. M. JOHNSON & SON
Real Estate & Insurance
1453 Dorchester Ave.,
Dorchester, Mass.
Tel. Col. 1020

So. Boston Furniture Co.
Visoki baldai, lovos, matrasai ir vaikams pilnas pasirinkimas.
380 1/2 West Broadway,
Tel. SOU 2758
Jūsų kreditas geras.
Pristatymas skubus.

APKALKITE NAMUS KINGELIAIS — NEREIKES JŲ MALIAVOTI
Dėl platesnių informacijų pašaukite
H. S. TITELBAUM
Tilo Roofing Co., Inc.
District Managerj
1576 BLUE HILL AVE.,
MATTAPAN, MASS.
Tel. Blue Hills 8400

GRABORIAI
S. Barasevičius ir Sūnus
MOTERIS PAGELBININKĖ
Lietuvių Graboriai Ir Balsamuotojas
Turi Notaro Teises
254 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUTH BOSTON DYKAL
Sūnus gyvenamoji vieta —
836 Dorchester Ave.,
Tel. COLumbia 2537

CASPER
FUNERAL HOME
187 Dorchester Street
South Boston, Mass.
Joseph W. Casper
(KASPERAS)
Laidotuvių Direktorius Ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia šermentims Dykal
Tel. SOU Boston 1437
SOU Boston 3960

ZALETSKAS
FUNERAL HOME
564 East Broadway
SOUTH BOSTON, MASS.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graborial Ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieng ir naktį
Koplyčia šermentims Dykal
NOTARY PUBLIC
Tel. SOU Boston 0815
SOU Boston 2609

DAKTARAI

Tel. TROWbridge 6330
J. Repshis, M. D.
(REPSYS)
Lietuvis Gydytojas
278 HARVARD STREET
Kampas Inman arti Central Sq.
CAMBRIDGE, MASS.
Ofiso Valandos 2—4 ir 6—8.

IVAIRŲ SKELBIMAI

A. J. NAMAKSY
REAL ESTATE & INSURANCE
414 W. Broadway
South Boston, Mass.
Office Tel. So. Boston 0948
Res. 37 Oriole Street
West Roxbury, Mass.
Tel. Parkway 1233-W

Pristatome Vyną, Alų ir Toniką
Mes turime 11-kos rūšių alaus, įvairių vynų ir tonikų. Šiuos gėrimus pristatome į namus: vestuvėms, krikštynoms, parėms ir piknikams. Skubus patarnavimas. Šaukite:
BORIS BEVERAGE CO.
J. ARLAUSKAS — J. SKENDELIS, Savininkai
220 E St., Tel. SOU 3141, So. Boston, Mass.

Geriausia Užeiga Vyrams ir Moterims yra
SOUTH BOSTON CAFE
VINČAS BALUKONIS,
Savininkas
Pagamina gerus lietuvišku pietus, užlaiko geriausį alų, vyną ir degtinę, ir visiems draugiškai ir mandagiai patarnauja.
258 West Broadway, South Boston, Mass.

Tel. SOU 4645
A BEAUTY GIFT SHOP
IS ADDED TO
CASPER'S Beauty Salon
738 E. Broadway,
South Boston, Mass.

Take Years From Your Looks.
Face looks younger when framed in the soft appealing Permanent Wave.

Literatūros Skyrius

Veda — Antanas Vaičiulaitis

LAIŠKAI IŠ NEW YORKO

4. Žmogūdysčių Miestas

Zuzana Scanga buvo gera mergaitė. Tėvas pasakojo, kad ji negrįždavo vėliau, kaip dešimtą valandą vakare. Mokykloje, kur ji lankė vakarinius kursus, ji visados buvo pasirengusi mokytojo klausimą sutikti su šypsniu ir su greitu atsakymu.

Malonu jį buvo pažūrėti, kaip ji, visame savo šešiolikos metų pražydimame, juodplaukė ir graži, stovėjo su mokyklos diplomu rankose: ji linksmi ir drąsiai žiūrėjo į ateinančias dienas.

Lapkričio 21 dienos vakarą, tėvai nesulaukė Zuzanos įprastu laiku. Jau buvo ir po dešimtos valandos, jau vienuolika ir dvylikta, o jų dukros kaip nėra, taip nėra.

Jie kreipėsi į policiją. Bet ir ten nieko nepatyrė apie Zuzaną.

Draugė papasakojo, kad grįždamos iš mokyklos, jiedvi išsiskyrė prieš dešimtą valandą vakare.

Daugiau niekas jos nematė.

Rytojaus dieną Brooklynio dalyje, vadinamojo Greenpoint, sargas iš ryto ėjo apžiūrinėdamas kiemą. Tai tuščias plotas, patvoriais apaugęs žole, kur būdavo sumetami seni daiktai.

Apžiūrinėdamas kiemą, sargas prie mūrinės sienos, tarp žolių, kurių kitos dar žydėjo, pamatė kažką pamesta.

Jis priejo: ten buvo mergaitės lavonas.

Ji gulėjo žolėse, su persautu galva.

Sargas skubiai pašaukė policiją.

Atvažiavo policija į žmogūdystės vietą ir pažino: tai buvo Zuzana Scanga, — toji juodplaukė, žvintrių akių mergaitė, kuri buvo gera tėvam ir kuri visados šypsodavosi vakarinėj mokykloje.

Ant mūro policininkai pastebėjo pieštuku įbrėžtą žodį "Nick", — jį ten užrašė Zuzana, kai ji mirė viena, pamesta nakčia šiame milžiniškame mieste.

Tai viena auka iš daugelio New Yorke

Štai antra auka, bemaž tuo pat laiku žuvus.

Nuo kulų krito Bommy Davis, boksininkas. Jo praeitis nebuvo aiški ir švari. Jis pats gal buvo turėjęs ryšių su kokia genge, maišėsi su padugnėmis. Per šįjį karą jis tarnavo kariuomenėje ir dabar jau buvo grįžęs į civilinį gyvenimą.

Buvo vėlyva naktis Davis draugo bare apie trečią valandą ryto.

Karčiameje, be savininko, buvo trys vyrai — pats Bommy Davis, civiliška apsirengęs policininkas ir dar vienas, jau įkaušęs.

Staiga atsidarė durys, ir kambaryje pasirodė keturi plėšikai, atstatę šautuvus.

Buvusius karčiameje vyrus jie sustatė prie sienos, ir vienas plėšikų, nuėjęs prie kasos, išėmė pinigų.

Cia Davis neiškentęs susuko:

— Kodėl šiam žmogui neduodat progos! Jis tik prieš porą dienų įsigijo šią vietą.

— Nekišk nosies, kur reikia, — atkirto vienas plėšikų.

JŪRA IR NERIMAS

Tą naktį gūdžiai pušys švokštė. Ir buvo brėžiai neramų — Eini tu vienas, kaip tas vėjas, Be meilės, laimės, be namų...

Ir jūra nerimu bangavo, Skalavo krantą ir smiltis — Ne jau ir liks tik skausmas tavo, Tik tavo ilgiosios naktis? —

Kažin ko vėla ir taip ilgu: Gal smėlio baltu, gal pūšiu — Širdy nešu bangas ir vėją, Dienas ir skausmą taip nešu...

Ir svyra pušys, ošia jūra, Ir dega nerimo ugnis... Nueis pavargę mūsų dienos, Nuklys per gruodą, per pusnis... — "A."

Davis užsidegė. Jis nepajuto, kaip jo, boksininko, ranka, žėrė plėšikui į žandą.

Visi keturi plėšikai šovė, bet nepataikė nė vienam.

Nieko nelaukdami, jie metėsi gatvėn, kur jų laurkė automobilis su penktuoju sėbru.

Davis juos išsivijo. Iš penkių šautuvų pasipylė į jį ugnis, ir jis sukrito ant šaligatvio.

Automobilis išnyko. Buvo išbėgęs ir policininkas. Vėliau paaiškėjo, kad jo šūviai buvo sužeidę kelis plėšikus.

Bet dabar Bommy Davis,

Sielos Albumas

Sielos albumas — sąžinė mano.

Ją pavartyti žmogus negali. Šią knygą vienas, Dievas težino; Prieš Jį lapeliai klūpo išbale.

Prieš žemės žmogų tu ją uždengsi, Ką tik norėsi, tą pasakysi. Bet jau prieš Dangų pats išsirengsi; Dievo akelių nepaklaidysi.

Čia balta, juoda, o ten tamsiausia... Veidrodis tikras — tai žmogaus kelias. Dievas tik varto — tavęs neklausia; Ir tavo bylą svarstyklėn kelia.

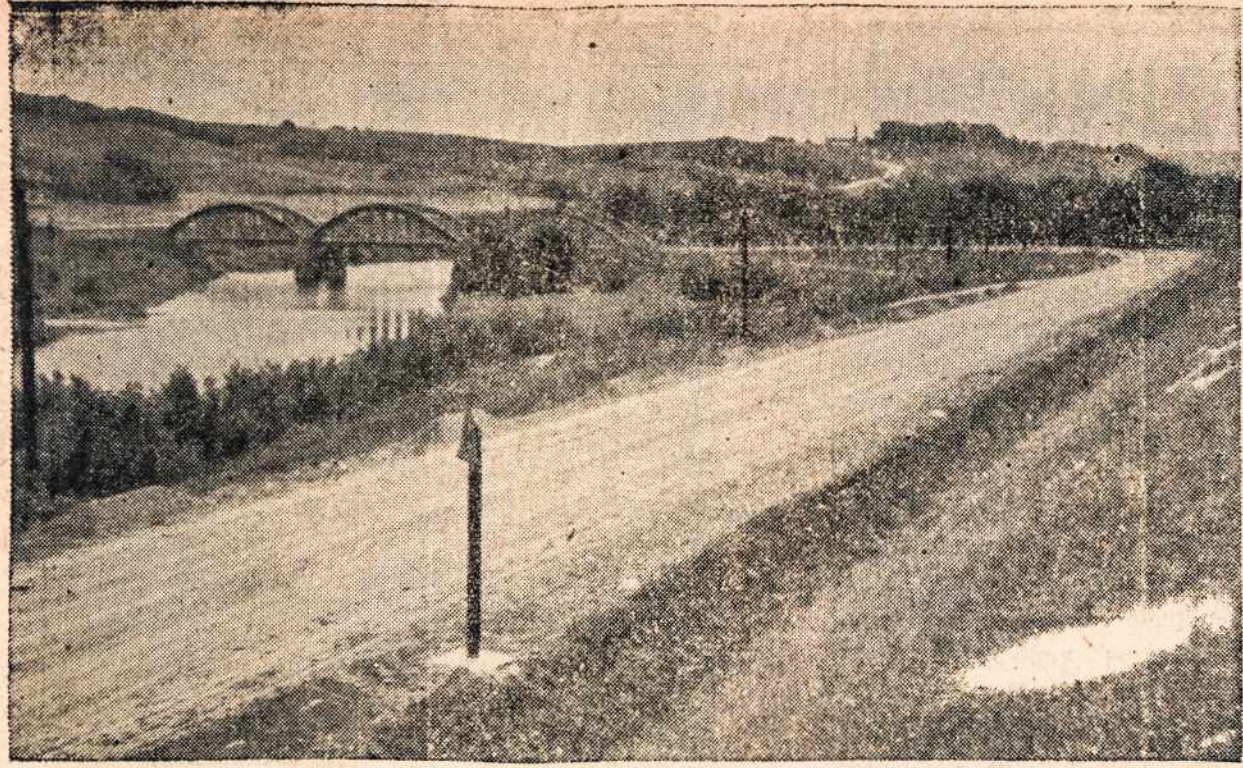
Viešpatie mano, kiek reik skaistumo! Tavo maloniai, rankelei tiesiant. O čia žemelėj tiek daug pilkumo; Kad žmogus kaltas visad jautiesi.

O siela mano, siela brangiausia; Priuošk, albumą vaizdų gražiausių. Ateis mūs Svečias naktį tamsiausia; Pabels į duris Ranka balčiausia.

Paruošk, albumą pasigrožėti Širdžiai mieliausiai — tave pamilti. Šiandien Jis gali tave užspėti; Skubėk, lelijų baltų priskynti.

Užtiesk, krūtinės stalą balčiausiai, Dangišką Manną spėk parsinešti. Papuošk, albumą malda skaisčiausia; Te su Juo Mielu, — ims žvakė gesti.

Marija Aukštaitė.

Gražioji Lietuva šiandien trepiama raudonojo bato ir visa šalis prislėgta vergijos jungu. Ten šiandien gyvieji pavydi mirusiems... Bet nors jų medžiaginis būvis ir kūnas pavergtas, vienok jie turi ne alaužiamą, laisvės trokštančią sielą, ir mes eikime į talką jiems padėti... Padėki ne kas kuo galime... Lai mūsų darbai, mintys ir siela būna su jais garbingam ir nepriklausomam Lietuvos atsikėlimui!

kurio smarki kairioji ranka kadais jam buvo uždribus pinigų ir garbės, gulėjo trijų kulų pakirstas.

Kol spėjo atvažiuoti ligininis automobilis, boksininkas Davis jau buvo miręs.

Jis gulėjo ant nešvarios žemės, prie raudonų, vietomis tinku apmuštų sienų, liūdnoje ir nemaloniame miesto dalyje. Aplinkui jį stovėjo trys policininkai ir du detektyvai, kurių vienas nė mirties akivaizdoje nenusutojo rūkęs savo cigaro.

Čia suminėti du pavyzdžiai. Laikraščiai apie juos rašė gal daugiau, negu apie kitus. Bet šiuo metu New Yorkas yra žmogūdysčių miestas. Per paskutines 75 dienas čia buvo užmušti 69 žmonės.

Policija suėmė daug įtartinų ir surado eilę nusikaltėlių. Prie suimtųjų buvo rasta visokių ginklų — šautuvų, revolverių, peilių, ant krumplių uždėti geležinių įnagių, kad auką galėtų smilkiniu primušti. Vieni tu tamsių tipų buvo sučiupti betyką tarpvartėse, menkai apšviestuose skersgatviuose, kiti — karčiame, automobiliuose, landynėse, nusikaltimų vietoje, madniose ir puošniose gatvėse. Kiti jų buvo suaugę, o kiti — nepilnamečiai. Vėliau buvo išaiškinta, kad ir Zuzaną Scangą nušovė šešiolikametis Fonkinas: esą, jis tai padaręs lyg ir žaisdamas, kada jo revolveris ėmęs ir iššovęs. O juodu buvę geri draugai... Buvo surasti ir boksininko Davis žudikai.

Nusižengimų banga nėra sustabdyta New Yorke. Naktį ir dieną sustiprinta policija kontroliuoja, o žiūrėk — vėl kraujas pasiliejo, vėl apiplėšimas įvykdytas.

Per visą šalį pakilo nusižengimai. Amerikos žvalgybos viršininkas Edgar Hoover pranešė, kad jaunuolių tarpe kai kurie nusikaltimai pašoko net 300 procentų.

Tai visuotinė karo pasėka, atsiliepianti ne tik Amerikai, bet ir kitur pasaulyje. Maskvon turėjo parkviesti kavalerijos pulkus, kad ten užkirsti kelią jaunuolių nusižengimams.

Viena kulka, kuri pataikė į Davis, buvo šauta iš itališko šautuvo, — be abejo, čion išmugliuoto kaip dovana kuriam pažįstamam.

Gyvenimo Draugui

Kai žiaurus gyvenimas tave apdaužė; Prie manęs pasilsėk. Kai baisyos vėtrės tau sparnus sulaužė; Štai, manus užsidėk.

Mes nešime ant jų abu savo naštą; Viena nepakėliau. Baugino ta jūra audringa bekraštė; Širdį leduos užgėliau.

Ak, nušildyk ledus man nuo rankų baltų; Priskynsiu tau rožių. Tuomet skrysim abu į saulėtus kraštus; Prò sietytų grožius.

Žinau bėgai ieškot tu savosios dalios; Paklydai kalnuose. Aš verčiau per naktis tarp tos jūros gilios; Be irklų delnuose.

O gal bėgai ieškot ir man meilę parnešt; Iš kraštų tolimų?... Gal aš vargšė tavęs negalėjau suprast; Tų akių mėlynų?..

Ak, jūs akys lūnų, jūs safyrai liūdni; Neraudokit sparnų. Jie sulžūto toli, lengvutėliai gležni; Tarp kalnų akmenų.

Bet vistiek mes abu susiradom save; Sopulių sužeisti. Aš savaisiais sparnais apkašysiu tave; — Jie bus tavim puošti.

Ir mes skrysim aukščiau virš kalnų tų rūsių; Nenuplės mūs sparnus. Nusineši mane už žvaigždynų skaisčių; Į Palaimos namus.

Marija Aukštaitė.

Viename laiške kareivis giriasi atsiuntęs šešis revolverius iš Vokietijos, ir jais dabar žaidžia jo pažįstami vaikai. Toji kareivio dovana yra neatsargi ir kruvina: ką gali žinoti, ar tiems jo pažįstamiems vaikams, kurią dieną neateis galvon mintis paleisti kulka — į antrą Zuzaną Scangą ar į antrą Bommy Davis... A. Vaičiulaitis.

BALTOS DIENOS

Baltos dienos, baltos. Kas gi jų nemylė? Jos žiedų ir laimės Stato savo pilį!

Skrieja dienos, skrieja, Vakarus palydi — Baltos dienos juokias, Baltos dienos žydi.

Žydi ir pražydi, Ir tyliai suvysta, O ant juodo žirgo Nuskrenda jaunysta.

Gaudyk negaudęs, Tiesk rankas į tolį. Vai negrįš jaunystė, Vai negrįš jau, broli!

Tu, skaisti sesute, Puoški baltas dienas, Jos praskris kaip gervės Ir suvys kaip šienas.

J. J-tas — "P."

SAULYTĖ

Kitą kartą gyveno pavargęs senelis. Visa jo gyvenimė buvo išmirusi — jis buvo vieni vienas.

Kartą pakleveno į duris maža našlaitė. Vargšas ją įsileido, priglobė, apvilko, davė duonos kąsnelį. Toliau mito, augo našlaitė, kaip ir visos kitos tėvo močiutės dukrelės. Seneliui ji ištikimai tarnavo, taikėsi būti paklusni, kaip įmanydama.

Ir užaugo taip visa mergelė. Ar buvo graži, niekas neklausė, negalvojo. Akys kaktoje švietė kaip saulė; kasos ant galvos geltonavo kaip auksas; pati visada buvo linksma, niekas jos nusiminusios nematė, ir tiek.

Žmonės praminė ją Saulytę: sulig jos atsiradimu nušvito senelio troboje, ir išnyko iš jo trobos vargas; į trobelę sugrįžo gerovė ir rimtis.

Kaip toji mergaitė manėsi, niekas nežinojo, — tiek tik, kad manėsi. Ne tik pati sumanydavo verstis, bet dar kitiems padėdavo ir kitus prireikus užvadudavo. Kame buvo sielvaratas, vargas, ten tikrai sku-

bėjo Saulytė. Už tat visi ji mylėjo, visa apygarda ji žinojo.

Ir ištiko žmones nelaimės — badas, ligos; tikrai Saulytės ir jos įtėvio troba aplenkė bėdos. Dabar juodu dalijosi savo turtu su nelaimių ištiktisiais, dalijosi, pagaliau ir paskutinę karvutę papiovė ir žmonėms mėšą išdalijo. Galop ir juodu pritrūko: nebebuvo troboje nei duonos trupinėlio nei atliekamo drabuželio.

Sėdi Saulytė prie savo senojo "tėvo" ir žadina jį dainele, kad badą užmirštų. Tik girdi — kažkas į duris beklebenas. Atidarė, žiūri — kitas senelis bestovjis, toks vargingas, toks kuprotas, susilenkęs, tarytum kokių šimtu metų nešinas. Apšivėrė Saulytė. "Nebeturiu ko tau duoti, senutėli," sako, o tas dreba ir prašo: "Duok bent skarmalėlį". Nusigobė skarelę ir apgobė senelį. Pati paliko vienplaukė. Bet senelis vėl sako: "Marškinėlius visai suvilkejau, nebesilaiko ant nugaros. Duok ką nors, meldžiamoji kūnui pridengti." — "Neturiu, senuti." Senis jai sako: "Turi aukso kasas... dovanok man jas, išsiausiu iš jų marškinėlius, pliką kūną prisidengsiu." Srūte pasruvo Saulytės akelės, dar gailesnės ašarėlės ėmė riedėti jai iš akelių: taip ji brangino savo aukso kasas, taip jomis grožėjosi! Neilgai verkė: nukirpo kasas ir atidavė seneliui. Atiduodama tarė: "Imkis ir naudokis sveikas, tesušelpie jos tamstą!"

Pasiėmė senelis aukso kasas, nuėjo į trobą, kur stovėjo staklės, ir pradėjo austi. Saulytė žiūrisi, ką jis darys. Senelis gi tik audžia, tik riečia audeklą, toki žibantį, jog ir akys reibsta žiūrint. Išsiaudė audimą, pasakė ačiū, apsisiautė ir išėjo. Žiūri Saulytė su įtėviu, ir mato aždū, kaip aukso apsiaustas plečiasi, kaip supa seneliui kojas, pėdas ir, tartum debesys, neša jį aukštyn... aukštyn. Abudu visa suprato ir puolė ant kelių. Angelas juodu iš aukštybės tik laimino...

Skaitykite Informacijos Centro Leidinius!

Lithuania's Fight for Freedom

by E. J. Harrison

Kaina ————— \$0.50

Ghillebert De Lannoy In Medieval Lithuania

by P. Klimas

Kaina ————— \$1.00

Lithuania In A Twin Teutonic Clutch

a collective work

Kaina ————— \$1.00

Užsisakykite:

Lithuanian American Information Center, 233 Broadway, New York 7, N. Y.

Lietuvos sportininkai savo laiku buvo pagarsėję Europoje, kaip vieni iš geriausiųjų krepšiasviedžio žaidėjų. Štai jų būrys, kurie darė tuos "stebuklus".